

DEBRECZENI UJSÁG

SZERKESZTŐSÉG-KIADÓHIVATAL
FERENCZ JÓZSEF-ÚT 56. SZÁM.
TEL.: 21-90, ÉJJEL 10-TÓL 23-48

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
EGÉSZ ÉVRE 30 PENGÓ, FÉL-
ÉVRE 15 PENGÓ, HAVONTA 2.50 P

(TRIANON 20.) 1939 AUGUSZTUS 11. PENTEK

KER. POLITIKAI NAPILAP

XLIII. ÉVFOLYAM, 154. SZÁM

A Kormányzó és felesége a Felvidéken

**Leirhatatlan lelkesedéssel ünnepelte a Felvidék lakossága a kormányzói pár
A Főméltóságú asszony Krasznahorkán megkoszorozta Andrassy Géza sírját**

Horthy Miklós kormányzó a főméltóságú asszonnyal Brunsvik György ezredes, útimarsall kíséretében csütörtökön reggel Gödöllőről nyári tartózkodási helyéről gépkocsin a Felvidékre utazott. A kormányzói pár reggel fél nyolc órakor hagyta el a gödöllői kastélyt és ragyogó napsütéses időben Verecsy-házán, Vácon és Balassagyarmaton keresztül érkezett meg féltizenegy órakor Losoncra.

A Losonc előtti falvakban már mindenütt híre terjedt, hogy a főméltóságú pár átutazik a vidéken. Az emberek kiálltak a kapukba, a járdák szélére és amerre csak felismerték a főméltóságú párt, kendőlohogtatással és integetéssel üdvözölték. Rásópusztánál rövid pihenőt tartott a főméltóságú pár. A mellettük elhaladó földművesek közül sokan felismerték a magyar címeres gépkocsit és tisztelettelően köszöntötték a főméltóságú párt. Egy földművesasszony a boldogságtól könnyezve integetett a földön dolgozó családjának, hogy láthatta a Kormányzó urat.

Losonc népe kevéssel az érkezés előtt tudta meg, hogy a főméltóságú pár átutazik a városban. A lakosság bensőséges örömmel és boldogsággal fogadta falai közt a kormányzói párt.

A Főtéren állt meg a gépkocsi és itt jelentkezett az állomásparancsnok. A kormányzói pár bemutatatta magának az állomásparancsnok családját is és kedvesen elbeszélgetett velük.

A néhány percig tartó beszélgetés alatt nagy tömeg verődött össze a Főtéren s lelkesen megjelentette és spontán ünneplésben részesítette a meglepetésszerűen érkezett főméltóságú párt, akiket először volt alkalma ebben az ősi városban, a Magyarország egyik legrégebb települési helyén üdvözölni. Az utcák hamarosan megteltek emberekkel, az üzletek és házak ajtóit előtt csoportok keletkeztek, amikor egyik házról a másikra terjedt el a hír, hogy Horthy Miklós kormányzó hitvesével ideérkezett.

A főméltóságú pár rövid ideig tartózkodott Losoncon és innen az út mentén összegyűlt emberek lelkes éljenzése mellett Gácsra folytatta útját, ahol látogatást tett a gróf Forgách-családnál.

Horthy Miklós kormányzó és hitvese a gácsi várkastélyból a délután folyamán Rimaszombat felé vette útját. A Horthy-téren megálló gépkocsit azonnal körülvette a tömeg és

hosszasan eljente a kormányzói párt. Horthy Miklós kormányzó Soldos Béla főispán és az állomásparancsnok jelentkezését fogadta. A főispán szép virágcsokrot nyújtott át a Főméltóságú Asszonynak lelkes ünneplés közben. A Kormányzó úr és hitvese meghatottan integetett a tömegnek, amely újból és újból ösz-

szegyült, amerre csak megállt a magyar címeres tura gépkocsi. A Főméltóságú pár első látogatását a város háza épületében tette, utána megtekintette a közkórház sebészeti és szülészeti osztályát, majd pedig a lakosság megújuló éljenzésétől kísérvé gépkocsiba szállt és az erdők között folytatta útját Rozsnyóra. —

ahol a püspöki palotában tett látogatást.

Ezután Krasznahorka felé indultak. A vár lábánál Andrassy Manó gróf köszöntötte a kormányzói párt. A vár megtekintése után a kriptában a Főméltóságú Asszony fehér rózsacsokrot helyezett el Andrassy Géza gróf sírjára. A vártól kb. 1 km-nyire fenyvesparkban áll Andrassy Dénes grófnak, a magyar művészet nagy mecénásának és feleségének műemlék számba menő gyönyörű mauzoleuma, amelyet a Főméltóságú pár szintén megtekintett. Már alkonyodott, amikor a kormányzói pár elhagyta Krasznahorka váralját. A Főméltóságú pár a falvakban kedvesen integetve köszöntötte meg a feléje áradó szeretetmegnyilvánulást és meleg ünneplést, amely minden faluban megismétlődött. Tornán 7 órakor felszálltak a Turán vonatba, amelyen az éjszakát tölték.

„Vezérünk parancsát teljesítjük és minden akadályt elhárítunk, hogy Danzig mielőbb visszatérhessen a birodalomhoz”

Forster körzetvezető határozott és világos beszédet mondott a danzigi német nagygyűlésen

Danzig, augusztus 10. (Német TL.) Forster körzetvezető csütörtökön este a Langermarkt-terén tartott nagy tiltakozó gyűlésen egybeközött ezeket mondotta:

— Komoly időkben jöttünk össze, hogy a világ színe előtt a legnagyobb eltökéltséggel tiltakozzunk a lengyel szónokok és újságok háborús fenyegetései ellen. Hamis beállítás volna a külföldi újságíróknak az az esetleges feltevése, hogy ezt a mai tiltakozó gyűlést azért rendezzük, hogy Danzigból új szenzációt bocssássanak a világra. Számunkra tulságosan komoly a helyzet ahhoz, hogy mi szenzációkat akarjunk kelteni. Kellemesebb volna nekünk, ha nem kellene ilyen tiltakozó gyűléseket tartani, amde a lengyelek részéről a mindennapi fenyegetések rákényszerítettek bennünket. Danzig lakossága igazán bebizonyította békeszeretét. Ha Danzigban azt a benyomást lehetett volna szerezni, hogy a lengyel uszításnak nem kell különösebb jelentőséget tulajdonítani, akkor nekünk eszünkbe se jutott volna, hogy állást foglaljunk.

— A naponta megújuló és ismétlődő háborús fenyegetések és az a tény, hogy Lengyelország hivatalos körei is résztvesznek ebben az uszi-

tásban, kényszerítettek arra, hogy végre nagyon határozottan és világosan kifejezésre juttassuk véleményünket.

— Már eleve hangsúlyozni szeretném, hogy mi egyszer már világosan és félreérthetetlen szavakkal kifejezésre juttattuk véleményünket: nem mi bocssátjuk világra a danzigi nyugtalanságot és bizalmatlanságot, hanem azok, akik már hónapok óta fáradhatatlanul és a legfelelőtlenebb módon háborúra uszítanak. A legutóbbi hónapokban a lengyel lapokban megjelent nyilatkozatok bizonyítják, hogy mennyire jogunk van végre ilyen tiltakozó gyűlést tartani.

— Lengyelország vegye tudomásul a következőket:

1. Háborús fenyegetések — legyenek még oly kihívások is — bennünket semmiképpen meg nem rémítenek és Danzigban a rémület semmiféle jelét nem fogják előidézni.

2. Mi, nemzeti szociálisták, gondoskodunk arról, hogy a danzigi lakosság ezekben a feszült időkben ne veszítse el idegeinek nyugalmát, mert az eddigi tapasztalatok alapján bizalommal van a nemzeti szociálista vezetés iránt, bizik abban, hogy ez az adott pillanatban helyesen cselekszik.

3. Danzigban az utóbbi hetekben mindent megtettünk, hogy Danzig ellen irányuló bármilyen támadást, vagy rajtaütést elhárítsunk és arra a megfelelő választ adjuk.

4. Lengyelország tisztában lehet azzal, hogy Danzig nem áll egyedül és magára-hagyottan ezen a világon, hanem, hogy a nagy német birodalom, a mi anyországunk és a mi vezérünk, Hitler Adolf, mindenre el van tökéelve, hogy a lengyel részről történő támadás esetében annak elhárításában mellénk állana.

Mindenki számára s így főként az egész német nép számára, de a józan külföld szemében is világos lehet már, hogy tekintettel a lengyel részről folytat megismétlődő ilyen nyilatkozatokra, így már nem lehet tovább a dolog. Nem szabad megfélemedezni arról, hogy ha a világsajtót olvassuk, láthatjuk, hogy minden nép foglalkozik Danzig jövőjével, de különösen a lengyel, angol és a francia.

Ha bárkinek egyáltalán joga van a fejét törni Danzig jövőjéről, akkor mi danzigiak vagyunk azok. Ezért tehát megállapítjuk a következőket:

1. Danzig alapítása óta, ennek már kerekén nyolc évszázada, mindig törzsszökös német város volt.

2. Danzigban az egész történelem folyamán, egészen 1919-ig, csak Németországnak volt joga intézkedni. A danzigiak 1576-ban még Báthory István lengyel királyt is fegyveresen visszaverték és kapitulálásra kényszerítették, amikor kísérletet tett arra, hogy csorbítsa a régi német Hansa város jogait, különösen tengeri felségjogait. A mai danzigiak éppoly kevésbé félnek Rydz-Smigly ágyútól, mint atyáik a lengyel király ágyútól.

3. Danzigot 1919-ben lakosságának többszöri egyértelmű tiltakozása ellenére elszakították az anyaországtól.

4. az elszakítás óta eltelt évek megeafolhatalanul bebizonyították, hogy Danzig és lakossága minden téren gazdasági és kulturális kárt szenvedett. A danzig kikötője már Gdynen mögött a második helyen áll: ez azt bizonyítja, hogy Danzig Lengyelországtól gazdaságilag csak hátrányokban részesül.

5. az a körülmény, hogy Danzigot lakosságának megkérdése nélkül szakították el a birodalomtól. 20 év óta arra a kiállításra készítetnek minden danzigit: vissza a Birodalomhoz.

7. a danzigiak ritkán tapasztalható tömör egységben és különös szeretettel és hódolattal tekintenek vezérükre, Hitler Adolfra. Meggyőződésünk, hogy a teljesítő óhajukat, hogy hazatérhetünk a Birodalomba s ezzel újból érvényt szerez a danzigiak önrendelkezési jogának.

— Ebben az ünnepélyes órában — fejezte be Forster körzetvezető beszédét — azt hiszem, nem tehetünk jobbat, mint azt, hogy megfogadjuk, hogy összetartunk, történeljünk hármán, hogy e szent német föld ellen irányuló minden lámadást a rendelkezésre álló eszközökkel eltökélten elhárítunk és vezérünknek, Hitler Adolfnak minden parancsát, amelyet nekünk ad, keresztülviszszük.

Danzig, augusztus 10. (Német TI.) A nagy tiltakozó négyülés egész danzig lakosság egyértelmű, öntudatos hitvallás-tétele volt a birodalom és a vezér mellett. Forster körzetvezető szavain át a gyűlés erővel válaszolt a lengyelek fenyegetésének. Haza a birodalomba, hangzott el százszázalékosan a kórusa. Minduntalan felhangzottak a kiáltások: egy nép, egy birodalom, egy vezér. Amikor a körzetvezető befejezte szavait, a tetszés-nyilvánításnak nem akart vége szakadni.

A danzig lakosság lelkes hozzájárulásával Forster körzetvezető Hitler Adolfhoz a következő üdvözlő táviratot intézte:

Vezérem! A német danzigiak 10 ezrei, akik összesereglettek a mindörökké német Danzig városának terein, hogy tiltakozzanak a lengyel fenyegetés ellen, hogy Danzigot ágyúkkal lövik össze, a legnagyobb bizalommal tekintenek Önre és mély tisztelettel és rendíthetetlen hűséggel köszöntik Önt, mint vezérüket.

Szerencsés kimeneteli autóbaleset érte Grösz megyéspüspököt

Szombathely, augusztus 10. Grösz József megyéspüspök csütörtökön délután nagyobb társasággal gépkocsin a Jánosháza melletti Balozsai erdőbe indult, hogy meglátogassa az ott táborozó 3773. számú „Szent István” csapatot. A gépkocsin öten ültek. Rábahidvég és Vasvár között a gépkocsi hátsó kerekét defekt érte. A gépkocsi tengelye körül megfordult, de szerencsére az úton maradt és nem zuhant a fiat méter mély árokba, egyébként teljesen tönkrement. A bent ülőknek semmi bajuk nem történt.

Gróf Csáky István külügy-miniszter magánlátogatást tett Ribbentrop német külügy-miniszternél

Salzburg, augusztus 10. Hír szerint gróf Csáky István magyar külügyminiszter rövid magánlátogatást tett Ribbentrop német birodalmi külügyminiszternél, a Fuschl-kastélyban.

A Havas-iroda berlini jelentése szerint gróf Csáky István Magyarország külügyminisztere kedden meglátogatta Salzburgban Ribbentrop német birodalmi külügyminisztert. Berlini hivatalos körökben kijelentették, hogy a látogatás magánjellegű volt.

Budapest, augusztus 10. (MTI): Csáky István gróf külügyminiszter és Ribbentrop német birodalmi külügyminiszter salzburgi találkozásával kapcsolatban egyes külföldi lapokban olyan hírek jelentek meg, mintha ez alkalommal magyar-német katonai szerződés megkötésére folyt volna tárgyalások. Illetékes helyen megállapítják, hogy a külföldi lapok ilyen értelmű információja merő kitalálás.

Ma érkezik Ciano gróf Salzburgba

Berlin, augusztus 10. Németország és Olaszország külügyminisztere a közeli napokban találkozik Salzburgban, hogy megvizsgálja a

két szövetséges állam közös politikájának kérdéseit.

Gróf Ciano a Stefani-iroda híre szerint pénteken reggel érkezik Münchenbe. Salzburgba aznap délutánra várják. Gróf Ciano az Östereicherhofban száll meg. Ribbentrop birodalmi külügyminiszterrel a Fuschl-kastélyban találkozik.

Berlin, augusztus 10. Ciano gróf olasz külügyminiszter pénteken 12 órakor Salzburgba érkezik. Azt hiszik, hogy a német és olasz külügyminiszter vasárnapig marad a Fuschl-kastélyban.

Római politikai és diplomáciai körök a legnagyobb érdeklődéssel tárgyalják Ciano gróf és Ribbentrop salzburgi találkozását. Hangoztatják, hogy a találkozó egészen normális tény, minthogy a német-olasz szövetségi szerződés állandó érintkezést és tanácskozást állapít meg. A salzburgi megbeszéléseken szóba kerülnek az összes időszerű kérdések, az európai kérdések közül elsősorban Danzig ügye, másrészt pedig a távolkeleti kérdés, nevezetesen Japánnak a tengelyszövetséghez való csatlakozása.

Virginio Gavda a Giornale D'Italia vezércikkében hangoztatja, hogy az olasz-német megbeszélést elsősorban a bekerítő politika legutóbbi megnyilvánulásai tették szükségessé.

A japán kormány nem tárgyal az amerikai és francia megbizottakkal, csak az angolokkal

Kato japán megbizott kijelentette, ha az angolok mesterségesen húzzák a tárgyalást, Japán nem tárgyal tovább

Tokió, augusztus 10. Az Egyesült Államok és Franciaország ügyvivője megjelent a japán külügyi hivatalban és bejelentette, hogy az Egyesült Államoknak és Franciaországnak a papírpénz és a tiencini engedélyes területen felhalmozott ezüstkészlet tekintetében azonosok az érdekei Angliával.

Politikai körök értesülése szerint a japán kormány határozottan visszautasította ezt a bejelentést és kijelentette, hogy Japán ezeket a gazdasági kérdéseket kizárólag Angliával fogja megtárgyalni.

Tokió, augusztus 10. Kato, az angolokkal tárgyaló japán küldöttség vezetője nyilatkozatban közli, hogy élesen tiltakozott a tárgyalások elnyújtására irányuló angol eljárás ellen. Meggyőződése és álláspontja szerint a tiencini kérdést és ennek mind gazdasági, mind politikai részét Japán és Anglia közvetlenül, harmadik hatalmak közbejötté nélkül intézhetik el. Hozzáfűzte, hogy ha a tárgyalásokat legkésőbb két nap alatt nem folytatják, a Tokióban lévő tiencini hatósági személyek visszautaznak Tiencinbe. Kato kijelentette, hogy a tiencini japán katonai megbizottak nem várakozhatnak bizonytalan időpontig, sőt a küldöttség már el is határozta, hogy legkésőbb a jövő hét elején visszautazik Tiencinbe. Amennyiben a londoni kormány utasításai a japán katonai megbizottak elutazása után

érkeznek meg, a japán kormány fenntartja a jogot, hogy döntsön arról, megszakítsa-e, vagy folytassa a tárgyalásokat.

Pekingben angolelles bizottság alakult. A tiencini és pekingi angolelles bizottság augusztus 14-én közös ülést tart Tiencinben.

London, augusztus 10. Félhivatalos angol helyen megerősítették, hogy mindeddig nem küldtek új utasításokat a tokiói angol nagykövetségnek a tárgyalások folytatására. Ugyancsak kijelentették, hogy nincsen tudomásuk azokról a híresztelésekről, amelyek szerint abban az esetben, ha a tárgyalásokat megint nem kezdik meg, a japán katonai küldöttség a jövő héten elutazik Tokióból. Az angol kormány mindig azon az állásponton volt, hogy nem tárgyal, ha nyomást gyakorolnak rá.

Tokió, augusztus 10. A tokiói angol nagykövetség ma este közölte, hogy megkapta az újabb utasításokat Londonból, amelyek lehetővé teszik a tárgyalások újrakezdését. A tárgyalások időpontjáról holnap döntenek.

Tokió, augusztus 10. Itagaki hadügyminiszter ma külön kihallgatáson volt a császárnál, hogy beszéljen neki a hadsereg általános magatartásáról az európai helyzet tekintetében. A hadsereg elhatározta, hogy a kormánynak a komintern elleni egyezmény további ki-fejlesztését javasolja,

TAVIRATOK

OLASZORSZÁGBÓL KIUTASÍTOTTAK EGY AMERIKAI UJSÁGÍRÓT

Róma, augusztus 10. Az United Press római tudósítóját, aki csak néhány hét óta tartózkodik Olaszországban, kiutasították. Az amerikai újságírónak 24 óra alatt el kellett hagynia Olaszországot. A kiutasítás híre szerint a Mussolini miniszterelnök egészségi állapotával kapcsolatosan felmerült hírekkel áll összefüggésben.

ÜLÉST TARTOTT

A FELVIDÉKI EGYESÜLT PART

Budapest, augusztus 10. MOT. A Felvidéki Egyesült Part képviselői csütörtökön délelőtt a képviselőház egyik bizottsági termében Jaross Andor országos pártelnök elnöklésével ülést tartottak, amelyen megjelent gróf Teleki Pál miniszterelnök. Az ülésen a visszacsatolt felvidéki területek gazdasági és szociális kérdéseit beszélték meg.

MEGALAKULT

AZ ÚJ SPANYOL KORMÁNY

Madrid, augusztus 10. Frankó államfő ma rendeletet írt alá az új spanyol kormány összetételéről: miniszterelnök és hadsereg-főparancsnok Frankó, külügyminiszter Beigbeder ezredes, belügyminiszter Serrano Suner és hadügyminiszter Verrale tábornok.

SZÁLLITHATÓ FŐHADISZÁLLÁS AZ OLASZ HADVEISELÉS LEGÚJABB SZENZÁCIÓJA

Milano, augusztus 10. Umberto trónörökös, a külföldi katonai attasé és a antio képviselői jelenlétében kedden a Turin melletti Nenaria Reale régi királyi kastély parkjában bemutatták a legújabb olasz útegeket, amelyeket a Po-hadsereg most lezajlott gyakorlatozásán kipróbáltak. A bemutatott útegek között új típusú 78-105 milliméteres útegek vannak, továbbá egy 140 milliméteres ágyú, amelynek hordképessége 24 kilométer. Bemutatták továbbá a legújabb 11 tonnás tankot és más harcikosikat. Nagy figyelmet keltett a szállítható főhadiszállás. Gambara tábornok a spanyol polgárháborúban szerzett tapasztalatai alapján dolgozta ki a szállítható főhadiszállás tervét. A szállítható főhadiszállás 11 gépkocsiból áll, amelyek a legmodernebb technikai berendezéssel vannak felszerelve, olymódon, hogy a főhadiszállást bármikor a lehető leggyorsabban lehet a legmegfelelőbb helyre áthelyezni.

VIGSZINHÁZ

A francia filmgyártás izgalmas, művészi filmremeke:

Szerelmes századok

Páris ragyogása, királyi szerelmek, galáns kalandok, kegyencnök tündöklése és bukása!

Főszereplő:

Sacha Guitry

16 éven felültek részére bemutatja

Halált okozott Debrecenben a csütörtök délutáni itéletidő

Gyújtó villám a Csapó-utcán

Csütörtökön délután 1 óra után néhány perccel, szinte váratlanul és pillanatok alatt borzasztó erejű égháború vonult végig Debrecen felett. A járókelőket is annyira meglepte a hirtelen támadt vihar, hogy a legtöbben az utcai kapualjakban kerestek a vihar és az eső elől menekülést. Közben az égháború egyre erőteljesebben tombolt, a villámok egymásután hasították végig az eget és utána szinte szünet nélküli mennydörgés reszkettette meg a várost.

A vihar nemsoká, alig egy félóra múlva elvonult, de maga mögött súlyos pusztítást hagyott, és egy emberéletet követelt áldozatul.

Úgy félkettő tájban egy igen erős villámcsapás és mennydörgés halátszótt városzerle. Csak később sikerült megtudni, hogy ez a villám a Csapó-utca 80. számú ház előtt a villamos vezeték szakaszkapcsolóját gyújtotta ki.

s valószínűleg ugyanez a villám ereje hatott ki a Pacsirta-utca 29. számú ház előtt lévő transzformátorra is, amelyet szintén megrongált és felgyújtott.

A tűzoltóságról Rehák Tamás parancsnok vezetésével egy tűzország vonult ki, beavatkozásra azonban nem igen került sor, mert ugyanabban az időben helyszínre érkezett világítási vállalati műszaki emberek és a HÉV alkalmazottai kikapcsolták a vezetékekből az áramot és a villamosforgalom rövid szünetelés után helyreállt.

Halált okozott a villámcsapás a Tánács-utcán

Sándor András 17 éves napszámos, Tánács Mihály-utcai lakos a

vihar idején egyedül tartózkodott otthon lakásán és nagy rémülettel várta a vihar elmúltát. A sűrű mennydörgés azonban annyira megpróbálta idegzetét, és az egyik borzalmas erejű villámlás annyira megrémítette, hogy szívbemulást szenvedett. Amikor a szomszédok észrevették a fiatal ember rosszul-létét, kihívták a mentőket, akik azonban már csak a beállott halált tudták megállapítani. Mikor a helyszínre érkeztek már nem volt élet Sándor Andrásban, ennek ellenére próbálták minden eszközzel magához téríteni. Két teljes órán keresztül mesterséges légzést végeztek a fiatal emberen, azonkívül éter- és kámförinjekciókkal is kísérleteztek, azonban a két órai megfeszített és lelkiismeretes mentési munka is hiábavalónak bizonyult, mert Sándor András nem sikerült életre kelteni. Halálát a fölelem következtében szívbemulás okozta.

Általánosságban és részleteiben is elfogadta a Ház a valutasiberek mearend- szabályozásáról szóló törvényjavaslatot

Tasnády Nagy András igazságügyminiszter további szigorító intézkedéseket vett fel a törvénybe

Budapest, augusztus 10. Csütörtökön délelőtt 10 óra 10 perccor nyitotta meg a képviselőház ülését Bolyai György alelnök. Közölte, hogy Ujfalussy Gábor indítványt nyújtott be arra nézve, hogy a ma tárgyalás alá kerülő törvényjavaslatot nyolc óras ülésen tárgyalja a képviselőház. Mielőtt a tárgyalást megkezdené, erről a javaslatról kell döntené. A Ház a nyolc óras ülésre vonatkozó javaslatot elfogadta.

Huszovszky Lajos előadó ismertette „A közgazdaság érdekei ellen elkövetett visszaélések hatályosabb megtorlásáról” szóló törvényjavaslatot.

— A bírói gyakorlatban is kifejezésre jutott felfogás tette szükségessé ezt a javaslatot. A valutáris büncselekményeknél a bíróságok leggyakrabban a büntetés maximumát alkalmazták, de erősebb intézkedéseket is foganatosítottak volna, ha erre törvényes rendelkezések módját adnak. Ez a javaslat szigorított dologházba való utalást tesz lehetővé és arra is módot ad, hogy a vagyoni elégtétel biztosíthatóság és bizonyos esetekben kizárja a szerzett jogok érvényesítését az államkincs-fárral szemben.

— A javaslat szerint a büntetés minimuma 5 év lesz és az üzletszerűen folytatott, ismételt elkövetett büncselekményeknél 10 év. A közgazdaság érdekeit súlyosan sértő esetekben 15 évi fegyházzal, sőt bizonyos esetekben szigorított dologházzal is súlyozható a tettes.

A vita első szónoka vitéz Zerinyi Szilárd volt. Örömmel üdvözölte a törvényjavaslatot. Rámutatott a javaslat alapjául szolgáló gazdasági háttérre és hangoztatta, hogy a kis és nagysiberek egyaránt támogatásokat intéztek az ország ellen.

— A kis siberek, csuszó-mászó

férgek, kijárlották a pengőt külföldre és a nagy siberek, akik sokszor igen nagy vállalatok élén, mint elnökök és vezérigazgatók ültek, — milliókat szereztek a közület és a magyar nemzet kárára.

— A legraffináltabb devizavisszaélések eszközeivel élvé, mérhetetlen károkat okozva, csaknem romlásba döntötték a gazdasági életet. Ezek ellen védekezni kell.

Rámutatott a szónok, hogy az Anschluss és a zsidótörvény az illegális tüke mobilizációját hozta létre. Ezután kijelentette, hogy akasztófára kell juttatni a sibereket. A javaslat egyes szakaszainak lényegét magyarázva hangoztatta, hogy mintegy új világrend előharcosai felére kell tenni az individualista anarchista elgondolásokat és könyörtelenül: nemzeti és szociális elgondolások jegyében kell megalkotni az államot. Mind ő, mind Mosonyi Kálmán és Nyireő Andor a törvényjavaslatot örömmel fogadták ebben a reményben, hogy azt egy újabb törvényjavaslat fogja követni, amely lehetővé teszi azt, hogy a kapitalista-liberális rendszer hiénáitól — parazitáitól megszabaduljunk. Vásáry István azt kérte, hogy a valutaügyben csak közzéadó léphessen fel.

A sibereket állampolgárságuktól is meg lehet fosztani

Csoőr Lajos felszólalása után Tasnády Nagy András igazságügyminiszter szólalt fel. Örömmel állapította meg, hogy pártkülönbözet nélkül úgyszólván mindenki helyeselte a javaslat tendenciáját. A javaslat az eddigi törvényekkel szemben szigorító intézkedéseket tartalmaz. Szi-

gorítás és újítás az, hogy a vállalat kártérítést, illetve vagyoni elégtételt fog fizetni, ha a büncselekményt a vállalat érdekében követték el. Az előadó javasolni fogja az állampolgárság elvesztésére irányuló szakasz felvételét.

— A javaslat nem a bíróság kezébe teszi az állampolgárságtól való megfosztás jogát, hanem úgy intézkedik, hogy a bíróság javasolja az állampolgárságtól való megfosztást és a közigazgatási hatóság, nevezetesen a minisztérium dönt az állampolgárságtól való megfosztás kérdésében.

A közzéadó kijelölését megfontolandónak tartja mert, ismeri a védelem terén előfordult anomáliákat és azon lesz, hogy ezek orvosoltassanak. Szükségesnek tartja, hogy a valutáris büncselekményekre vonatkozó rendelkezéseket lehetőleg egy kódexbe foglalják, mert így szétosztottan ezeknek a rendelkezéseknek az alkalmazása nehézségekre ütközik. Szükségesnek tartja azt is, hogy még további rendelkezések is tétessenek a közgazdasági élet terén

elkövetett visszaélésekkel kapcsolatban, továbbá, hogy a védelem kérdésében is megfelelő intézkedést vegyenek fel a kódexbe. Tekintettel azonban arra, hogy ezeknek a rendelkezéseknek a megtétele égetően sürgős volt, viszont egységes kódex megalkotása hosszú ideig tartana, ezért nyújtotta be ezt a részjavaslatot.

Kérte a javaslat elfogadását.

A Ház a törvényjavaslatot általánosságban elfogadta, majd Antal István válaszolt a felszólalásokra. Kórodi Tibor felszólalására vonatkozólag hangoztatta, hogy az állampolgársági törvénnyel és ezzel a tárgyalás alatt álló törvénnyel már jóval előbb foglalkozott a kormány, mint a Koródiék pártja. A részletes tárgyalás során Mosonyi Kálmán felszólalására kijelentette Antal István, hogy megfontolás tárgyává teszik azt a javaslatot, amely szerint mindazok, akik gazdasági életünk kárára valótlán híreket koholnak, a jövőben ne egy évi, hanem öt évi szabadságvesztéssel legyenek büntethetők.

Huszovszky Lajos előadó módosításait a III., IV., VII. és VIII. szakasznál a Ház elfogadta.

A törvényjavaslat 9. szakaszaként terjeszti elő Huszovszky Lajos előadó azt a módosítást, mely kimondja, hogy a minisztérium a magyar állampolgárságtól is megfoszthatja azt a külföldön tartózkodó személyt, akivel szemben a bíróság valutáris büncselekmény miatt ítéletet hozott. A Ház ezt a módosítást is elfogadta.

A Ház ülését pénteken délelőtt 10 órakor folytatja, amelynek napirendjén a csütörtökön tárgyalott törvényjavaslat harmadszori olvasása, valamint a házszabályok átvizsgálására kiküldött parlamenti bizottság jelentésének tárgyalása szerepel.

Egyszeri utazásra féláru kedvezményt kapnak a tűzharcosok

Budapest, augusztus 10. A kereskedelmi- és közlekedésügyi miniszter a tűzharcos törvény (1938: IV. t.-c.) 17. §-ában foglalt felhatalmazás alapján az évi 1.000 pengőt, illetőleg, ha három, vagy ennél több törvényes gyermek van, évi 2.000 pengőt meg nem haladó jövedelemmel (bevétellel) rendelkező tűzharcosok részére a m. kir. Államvasutak és a kezelésében lévő vasúti vonalain évente egyszeri oda- és visszautazásra féláru menetdíjkedvezményt engedélyezett. A kedvezmény igénybevételére jogosult tűzharcosok három évenként három évre érvényes, fényképpel ellátott féláru menetjegy vásárlására jogosító igazolvánnyal látandók el. Az igazoló nyomtatványt magánuk az érdekeltnek kell beszereznie, ez minden vasúti állomáson egy pengőért kapható. A kedvezményre vonatkozólag bővebb felvilágosításokat nyújt bármely közgazgatási hatóság és vasúti pénztár.

HUNGÁRIA filmszínház

MA ELŐSZÖR

Asszony a válaszüton

Főszereplők: Magda Schneider, Hans Söhnker és Karin Hardt.

Előadások: délután 5, 7 és 9 órakor!

Az ökörmézői ruszin gyermekek megható búcsúja a debreceni Nagyerdőtől

A háromhetes nyaralás nagyszerű eredményei

Csütörtökön délután bensőséges ünnepség keretében búcsúztak el a kis ruszin leánykák, akik három héten keresztül a testvérközösség-akció során, mint Debrecen vendégei éltek a Nagyerdőn. Sápadt, megvékonyodott arccal jöttek el a kárpáti hegyek közül, Debrecen testvérközösgéből és most megembere-szede, kipirult arccal, egészséges gyermekszemekkel mennek vissza újra a hegyek közé a ferde teleji ruszin házakba.

A szomorú mosolyú kis magyar-orosz gyermekek megtanultak szív-ből kacagni Debrecenben...

Ezt a nevető kedvet mutatta az a kis ünnepély is, amelyet búcsúzóul nyújtottak Debrecen közönségének és azoknak elsősorban, akik olyan sok szeretettel és jószággal tették széppé és emlékeztetővé ezt a három hetet.

A búcsúdélután alkalmából a régi lőportár ünnepi díszet öltött. Az épület előtti térségben padok és székek várták a közönséget, a házon nemzeti színű zászló lobogott, körbiskőről pedig a Nagyerdő öreg fái adtak mellő hátteret a hangulatos „nézőtér”-hez.

Az ünnepélyre nagyon sokan eljötték. Képviselettel magát a város, a társadalmi egyesületek majdnem kivétel nélkül, nagyszámúban jelentek meg a törvényhatósági bizottsági tagok, sok nyári egyetemi hallgató és igen nagyszámú érdeklődő.

Dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnok üdvözölte a megjelenteket. Ismertette a testvérakció eljöttét és mindenlévét. Azután hálás szívvel mondott köszönetet azoknak, akik hozzájárultak a nyaralítás megsegítéséhez és lehetővé tételéhez. Különös köszönetet mondott a törvényhatósági bizottsági tagokhoz, azok között is kiemelte Csomor Gyula nevét, aki a három hét alatt nagyon sok jóval tette változatossá a gyerekek nyaralását. Megköszönte a ruhákat, édességeket, amit a város közönsége nagyon sokszor küldött a nyaraló gyermekeknek, majd hálával emlékezett meg dr. Tamásy Géza tb. tisztifőorvos áldozatos munkásságáról, amellyel a gyermekek egészségére ügyelt. Végül kérte a közönséget, hogy ne támasz-szanak nagy igényeket a délutánnal szemben, mert úgy hallgassák a műsor egyes számain, hogy

ezek a leánykák amikor eljöttek Debrecenbe egy szót sem tudtak magyarul, ma pedig magyar szavakkal és énekekkel szórakoztatják már a debrecenieket.

Dr. Kupinszky Sándor nagy tapsal fogadott beszéde után a Himnusz énekelték el a ruszin leánykák, utána pedig a rutén nemzeti dalt. Mindkettőt állva hallgatta végig közönség.

Ezután a műsor következett. Szavata'ok, énekszámok, tánc. Furesa meghatott bizsergés fogta meg a hallgatók szívét, amikor tört magyar-szággal, lágy oroszos kiejtéssel buggyantak ki az irredentia sorok a kis ruszin gyerekek száján.

Megcsillantak a szemek, egy-kettő könnybelábadt, amikor a kis hímnzett ingvállas, gyöngyös leánykák egymásután mondogatták, nagy érzéssel a magyar vágyakozást.

„Áldott legyen a magyarok hazája...”, „Szép egy ország Magyar-

ország, imádkozzál érte...”, „Erdély földjét mikor adják vissza nekünk...”.

Majd a visszatért Kárpátaljáról szóltak verseikben. Amit mi itthon hűsz esztendőn keresztül néma, ökölbeszorított vágyakozással, mintegy önmagunk vigasztalására mondogattunk, ők most úgy mondogták, mint a beteljesedés igaz öröme... És magyarul, tele igyekezettel, csupa szeretettel...

Amikor pedig a magyar éneket dalolták, irredentát, népdalokat, mintha elfelejtette volna mindenki, hogy ezek a kis apróságok csak most tanulnak magyarul, megérezték benne a magyar haza szeretetét, a ragaszkodást hozzá és valósággal a dallal beszélgettek azok a kis oroszok a debreceni magyarokkal...

A műsor végén a Szózat első versét szavalta el egy ruszin kislány. „A nagyvilág én kívül, nincsen számomra hely...”, mély esend és még mélyebb érzés simogatott végig mindenkin, amikor ebben a percben érezte meg a hazatérést.

Wagnerné, Szücs Adél verse volt a műsor utolsó száma: „Búcsú Debrecentől”. Nagy sikere volt.

A Magyar Hírszkegye után a leánykák ruszin nemzeti táncokat mutattak be a megjelentek nagy tetszése mellett. A sok méltósággal bemutatott lassú táncok éppen olyan nagy sikert arattak, mint a gyors pattogó üteműek. A táncot a leánykák éneke kísérte.

Dr. Kupinszky Sándor jelentette be az ünnepély befejeztét, majd elmondotta, hogy egy kis kedves meglepetés vár a leánykákra.

Uray Sándorné, egyházkerületi főjegyző felesége minden kislánynak emlékül egy szép, piros színű, magyar „szivkötényt” adott ajándékba.

Azokat osztották ki a gyerekek kímondhatatlanul nagy öröme mellett.

Az ünnepély végén majd szét-szedték a gyerekeket. Fajt Ilona tanítónőnek gratuláltak, majd a gyermekek kísérőjének, Pifkov Irén tanítónőnek, az ünnepély sikeréhez.

Dr. Kupinszky Sándor tb. tanácsnokot pedig feleségével együtt spontán ünnepelésben részesítették, azért a kultúrmisszióért, amit a kitünően sikerült nyaralattással elérték.

„Legszebb volt a mozi...”

Megkérdeztük a gyerekeket is, hogy mesélik el mi tetszett a legjobban?

Pavlik Ilona, ökörmézői, 12 éves kislány hamar kész a felelettel:

— A mozi...

— Hát még?

— A törös meg a mákos „haluska”...

Lipej Magda belevág:

— A hinta is... — ezzel a nagy-erdői körhintára gondolt.

Véges Karolina meg a fürdőt dícséri.

Amikor meg megkérdezzük őket, hogy otthon beszélnek-e magyarul, Lipej Magda elmondja, hogy bár az édesapja és édesanyja is oroszok, a régi időkben még tudtak magyarul és megtanították őket. Kilencen vannak testvérek, mind megtanult valamit magyarul.

Biztatják az embert nagyon, hogy jövőre már nagyon tudnak majd, mert magyar iskolába fognak járni. Amikor meg megkérdezzük, hogy örülnek-e a hazamenetelnek, Mind egyszerre kórusban kiáltja a választ:

— Még jó volna maradni.

Aztán az egyik indignálódva böki ki:

— Minek is jöttünk el, ha ilyen hamar visszamegyünk...

Pedig három hete nyaralnak itt.

„Szerünk magyar völegényt...”

Amikor megkérdeztük Pifkov Irén ökörmézeli magyar-orosz tanítónőt, hogy mondja el, milyen érzésekkel voltak Debrecenben a kis-leányok, csak boldog élményeket tud mondani, mozi, múzeum, a templom, fürdő, séták és a sok szeretet, amit itt tapasztaltak, nagyon sok örömet hozott ezeknek a sze-

gény gyerekeknek az életébe. Elmondja, hogy szomorúan mennek haza. Szeretnének még maradni. Egy hang a körülöttünk állók közül megszólal:

— A tanítónő bizonyára örül, hogy haza mehet, várja a völegénye...

Pirulva tiltakozik, nincsen senki, — hártja el magát a „vádat”.

De a debreceniek kapnak a szón:

— Nem baj, jövőre majd szerünk itt Debrecenben egy magyar völegényt...

Pereg a szó, minden csupa melegség és szeretet.

A leánykák a szóban és dalban odafurakodtak a debreceniek szívéhez, a debreceniek pedig megértették, talán nem is a szót és hangot annyira, mint inkább az érzést és odaölték a szívükre ezeket a hazatért apróságokat és rajtuk keresztül a magyar Kárpátok sokat szenvedett magyar-orosz népét...

(K. L.)

Erőnk tudata nyugalmat ad

A német hadsereg főparancsnok erélyes hangú beszéde

Düsseldorf, augusztus 10. (Német TI.) Brachitsch vezérezredes, a német hadsereg főparancsnoka a Rhein-Metall-Borsig Rt. düsseldorfi fióktelepének munkásai előtt beszámolót mondott, melyet a rádió is közvetített.

— A világ legjobb munkása a világ legjobb katonájának a világ legjobb fegyverét kovácsolta — mondotta többek között Brachitsch vezérezredes. — Ezután annak a kívánságának adott kifejezést, hogy a munkásokat, akik a hadsereg fegyverkovácsai és a katonákat, akik ezeket a fegyvereket viselik, a jövőben még szorosabb bajtársasság kösse össze. A vezérezredes különös nyomatékkal utalt arra, hogy Németországot erősen fel kell fegyverezni.

— Egykor, — mondotta Brachitsch — amikor fegyvertelenek voltunk, meg-

vetettek és kifosztottak bennünket. Ennek egyszersmindenkorra vége. Jobb, ha félnek és tisztelnek bennünket, mintha megvetnek és megfosztanak jogainktól. Erőnk tudata megadja nekünk a nyugalmat a munkánkhoz. Mi a legnagyobb bizalommal nézhetünk a jövő elé. Nekünk nincs szükségünk arra, hogy más népeknél házaljunk segítségért, hogy őket a mi érdekeinkért a tűzbe küldjük.

Németországnak arra sincs szüksége, hogy a világot fenyegetésekkel tartsa rémületben, de nem retten meg ő sem a legkevésbé egyes külföldi tábornokok esztelen fenyegetéséitől, akik már a Berlin előtti győzelmes esatárol és az új Versailles békekötéséről beszélnek. Beszédét Hitler vezér és Németország éltesével fejezte be Brachitsch vezérezredes.

A kereskedelmi miniszter újabb utazási kedvezményt nyújt a belső forgalom fellendítésére

Budapest, augusztus 10. A kereskedelmi és közlekedésügyi miniszter a belső utazási forgalom szempontjából igen nagyjelentőségű újabb utazási kedvezmény rendszeresítését határozta el. A rendelet azt célozza, hogy az utazni kívánó közönség méltányos vasúti díjak mellett az országos vidékeit is felkereshesse és minél szélesebb rétegek számára nyíljon meg a csonkaország természeti értékei megismerésének lehetősége. Ezért a miniszter különböző időtartamra — 8—15—30 napra — szóló igen mérsékelt árú bérletjegyek rendszeresítését rendelte el. Ezek a bérletjegyek négy alakban kerülnek kiadásra. A bérletlek árát a miniszter a következőkben állapította meg:

I. Részvonalas bérletlek ára:

8 napos, 500 km-es: III. o. 35 P. II. o. 55 P. I. o. 70 P.

15 napos, 500 km-es: III. o. 60 P. II. o. 90 P. I. o. 120 P.

30 napos, 500 km-es: III. o. 115 P. II. o. 170 P. I. o. 230 P.

8 napos, 1000 km-es: III. o. 40 P. II. o. 60 P. I. o. 80 P.

15 napos, 1000 km.: III. o. 70 P. II. o. 105 P. I. o. 140 P.

30 napos, 1000 km-es: III. o. 120 P. II. o. 180 P. I. o. 240 P.

8 napos, 2000 km-es: III. o. 45 P. II. o. 70 P. I. o. 90 P.

15 napos, 2000 km-es: III. o. 80 P. II. o. 120 P. I. o. 155 P.

30 napos, 2000 km-es: III. o. 135 P. II. o. 200 P. I. o. 260 P.

II. Összvonalas bérletjegyek ára:

8 napos összvonalas: III. o. 50 P. II. o. 75 P. I. o. 95 P.

15 napos összvonalas: III. o. 90 P. II. o. 135 P. I. o. 170 P.

30 napos összvonalas: III. o. 150 P. II. o. 225 P. I. o. 285 P.

A bérletlek árának megállapítása annyira kedvező módon történt, hogy pl. a 8 napos 500 km-es III. o. bérletjegy 35 pengős ára már akkor is kifizetődik, ha az utas ezt a bérletet 300 km-es távon egyszeri oda- és visszautazásra használja. Azonban az utasnak módjában van ezen a 300 km-es távon, valamint még 200 km. terjedelemben kiválasztott vonalakon az érvényességi időtartamon belül korlátlan mennyiségben utazni.

A miniszter ennél a kedvezményvel is figyelemmel volt a családvédelem gondolatának érvényesítésére és az ilyen bérletjeggyel rendelkező szülővel együtt utazó, 18 évnél nem idősebb gyermekek részére a bérletjegy árát 50%-kal mérsékelve állapította meg.

A bérletjegy bárki részéről augusztus 18-tól kezdve igényelhető a máv. hivatalos menetjegyirodájában és annak fiókjaiban.

KULTURDIPLOMATÁK DEBRECENBEN

Néhány szó a kék ég, fekete föld és fehér nyírfák hazájáról

Esti beszélgetés Magda Saasing és Magda Raasmann eszt lányokkal, akik az egyetemi évek után dolgozó nők lettek

Nem csoda, ha így kezdődött a beszélgetés. Langyos nyári este volt. Fent a csillagok megértően hunyorgattak, némelyik lobot vett, aztán pajkosan cigánykereket vágott ki a fekete-bársonyos ég kárpilján és lebukfencezett a nagy, végtelen mindenségbe. Kint ültünk a tornáccon. Négy százéves, öreg bolt ívek alatt. A párkányon piros mályva virított, vadszőlő zöld levele zize-

Magda Raasmann

gett, és a kéktől bogycok lehúzták a szárát. Nagy néma csend feküdt a házakra, s ebbe az istentiszteletes áhítatba negyedóránként belesongatott a Nagytemplom harangja. Mondom, kint ültünk a tornáccon. Egyik-másikónknak színesen festett magyar szék jutott, amely néha nyöszörgve recsegett meg: fájlalta öreg testét, s inkább múzeumba vágott már a maga kedvességével, egyszerűségével, mint ide közénk, fiatalok közé.

Nem tudom hogy, de hirtelen az buggyant ki a számon, hogy meséljenek már arról, hogy Esztországban, ezen a pirinyó, nagyszerű testvértől, hogyan is élnek a dolgozó nők.

Magda Saasing rémnézett nagy komolyan. A szemében furosa fény villant meg. (Azt hallottam róla, hogy egy nagy filmvállalatnál könyvelő. Egyetemet végzett, és aztán beállott a dolgozó nők sorába.) Lekönykölt az asztalra, aztán mosolyogva, nagy csodálkozó szemekkel, egy kicsit fontoskodó hangon belekezdett:

— Hát, mesélte vontatottan, — Esztországban a dolgozó nő, — hogy mindjárt az elején kezdjem: önállóan ébred fel...

Ekkor már sejtettem, hogy valami csintalanságra készül, de hagytam, hadd beszéljen, és a társaság többi tagja is élvezettel hallgatta az elkövetkező pajkos szavakat.

— ...aztán önállóan felöltözik, önállóan megmosdik, önállóan megreggelizik, önállóan elmegy a hivatalba, szóval röviden: mindent egyedül, önállóan csinál...

Ekkor már nem állhatta meg, hogy fel ne kacagjon. Egyet kacsintott, és elhallgatott.

— Megírhatjuk, — mondtam.

— Keszenem szépen, — fordulte magyarral, s közben meghajította a fejét.

Igy kezdődött az interjú.

Jelentem, nem csoda volt. Az este,

a csillagok, a levegő, és a Nagytemplom harangjának méltóságos órakongatása...

Egy pillanatra csend, aztán komolyabb témákra kerül a sor. — A konyhaművészet jobban érdekli őket. Magda Raasmann, aki egyébként a Mezőgazdasági Kamaránál dolgozik, szintén Tallinban, mindjárt meséli is:

— Konyhánk még a régi, jó

Magda Saasing

orosz világból maradt. Sajnos, hiányzik a gyümölcs nálunk. Erdei bogycokkal pótoljuk. Nagyon erős árpakövet iszunk, kevés tejjel...

Aztán csapong a beszélgetés mindenről. Ami éppen felszínre kerül. Elmesélik, hogy régebben a német nyelvet tanították első helyen az iskolákban. Most azonban a franciára és az angolra tértek át.

Nagyszerű francia és angol literatúra van.

A lengyelekkel jó viszonyban élnek. Nagyon sok munkás, és cseléd szolgál Esztországban Lengyelországból.

Pár évvel ezelőtt még sok eszt lány ment egyetemre. Ma már az érettség után dolgozó nő lesz a legtöbb.

A magyar nyelvre tereljük a beszélgetést.

— Nagyon érdekel bennünket a magyar nyelv, — mondja Magda Saasing. — Minden reggel ott vagyunk a nyelvleckéken.

— Szívesen tanuljuk a magyar nyelvet. Minden eszt érdeklődik iránta. Wallisch tanár ural szereljük, nagyon érdekesen és világosan magyaráz meg mindent, — folytatja Magda Raasmann.

— És a többi magyarokat? — kérdezem.

Szinte egyszerre mondják: — Kedvesek, barátságosak, jómodoriak, és előzékenyek... Minden érdekes Magyarországon... és minden érdekel bennünket.

Egy enyhe szellő lopakodott be közibénk. Halkan durizsolni kezdett, és a pirosvirágú mályvák meg-

reszkettek. Magda Saasing lesütötte a szemét. Követték tekintetét. A szíve felett egy érdekes, komortónusú kokárdával játszadozott. A kék-feke-fehér virágból két kis színes szallag csüngött alá: a magyar zászló harmas színe.

— Biztosan van a maguk nemzeti színének is valami jelentősége, — törtem meg a csendet. — Azt hiszem hallották, hogy a magyar színek mit jelentenek?

Kérdően néznek reám.

— A piros azt a sok vért jelenti, amelyet őseink, nagyapánk, apánk, testvéreink hullattak ezért a drága, magyar földért. A fehér a becsületünk, a lelkiünk, amely tisztá, mert minden időben megtettük a magunk kötelességét, és becsülettel állottunk a sarat Kelet kapujában. A zöld? Az a reménységünk. Mert hisszük törhetetlen hittel, megingathatatlan becsülettel, és mindent leromboló akarattal, hogy országunk, ez az istenáldotta, gyönyörű egység újra nagy és erős lesz...

Megértően bólintottak.

— A mi színeink is mind jelentenek valamit. A kék, az örökké világos eget, a fekete a földet, amely az életet adja, és a fehér a nyírfát...

Elhallgattak.

Es hallgattunk mindannyian. A szívünkbe belopózott az ígéretet hordozgó magyar nyár. És a búcsúzásra nyújtott kézfogásban, már több volt, mint köszönés: két megszire szakadt nemzet testvériségének záloga volt az... (Kagyó.)

Tanoncok OTI üdültetése a Sóstófürdőn

Jókedv, nótá, egészség, tisztaság, fegyelem a táborban

Sóstófürdő melletti erdőben van az OTI üdültetőtábor. A madarak reggeli csicseregését barsány kúrtság riasztja meg. A sátorok alól barnabőrű, izmos fiúk ugrálnak ki.

A tornagyakorlatok alatt ütemesen pattognak az izmok. A szemeklen a jókedv szikrázik.

A zászló alatt feszes vigyázzban énekel a tábor. A fiatal testek feszülése, valami boldog bizsergésre fakasztja az embert. Műhelyek dolgozó tanulói ezek, akik egész évi munkájuk után itt pihenik ki fáradalmaikat. Ami napfényt a műhelyfalak eltakarnak előlük, most kipótolják, amennyi szabad levegőt elmulasztottak, most annál többet él-

vezik. Ha pedig a táplálék nem volt megfelelő, most kipótolják.

S mindent az Országos Társadalom Biztosító Intézetnek köszönhetik. Ami régen, nagyon régen hiányzik az iparos ifjak életéből, pár éve valóra vált.

A befizetett társadalom Biztosítási díj nemcsak befizetett díj, de nemzetnevelő, egészség alapozó tevényező tanoncaink életében.

A táborban kapnak a fiúk ruhát, szappant, fogkefét, bőséges napi étkezést. Egy-egy hét eltelté után 1-3 kg-os súlygyarapodás az ételek jóságát bizonyítja.

A tábor vezetősége oserkésztisztekből áll. Munkájuk nem könnyű, hiszen felelősségteljes munka nehezül vállalkra.

Zsigó Károly táborparancsnok, Szűcs János szakács és Mélykúti Ernő ételmezőtiszt vezetik a tábor. Munkatársaik oserkésztisztek, akik a közösen megbeszélte utasításokat végrehajtják, csiszolják a faragatlanságot, oltogatják a szeretetet és megértést. Táborüzeknél pedig nótában, tréfában, szikrázó lángok mellett a hazaszeretet, a testvéri gondolatok csiráját ápolják. Szép, meleg, otthonos tábori élet. Fialakoid haza mennek, vidáman.

— egészségesen, hogy jobb, elégedettebb, derekabb polgárai legyenek hazánknak. Az elgondolkodó gyermek arcokban, ott a vágy, jó volna még itt maradni, de az élet hív, a munkasztal vár iparos tanulót, hogy ami szépet és jót nyújtott a tábor, munkasztalod mellett is gondolj rá, valósítsd meg.

— Ha folytonos bélpangásaltól és túlsok gyomorsavától okvetlen meg akar szabadulni, úgy ne mulassza el reggelenként felkeléskor egynegyed esetleg fél pohár természetes, "Ferenc József" keserűvizet inni. Kérdezze meg orvosát!

Ma este
szegedi halászlé,
túrós csusza
1 pengő
a Páll-sörözőben

Mielőtt szabadságra megy, biztosítsa lakását betörési kár ellen

Egy nemzetközi kasszafuró a magyar bíróság előtt

Nemzetközi betörő és kasszafuró ügyében tartott csütörtökön főtárgyalást a budapesti büntetőbíróválasztó Gátay-tanácsa. A vádlott Grasy József ausztriai születésű 38 éves repülőgéplakatos, aki ellen többrendbeli üzletszerű lopás büntette címén vádat az ügyész-ség. Grasyt, aki már ötször volt büntetve, német tolmács újján hallgatták ki. Mint a vádiratból kiderült, Grasy betört a múlt év november 10-én a Shell kőolajgyár irodájába, majd pár héttel később Rosner Károly Falk Miksa-utcai lakásába, ahol több ezer pengő értékű ruhaneműt és ékszert lopott.

Február 27-én a Pénzügyi Központ közösenostályának dalszínház-utcai helyiségében megfúrta a pénzszekrényt és 6800 pengőt ellopott.

Június közepén a Magyar Vagyon-és Gépgyár Andrassy-út 12. számú helyiségébe tört be, meg akarta furálni a pénzszekrényt, a zajra azonban figyelmes lett a portás és a betörőt elfogták.

A csütörtöki főtárgyaláson Grasy tündelmes beismerő vallomást tett, elmondta, hogy november elején kiutasították Bécsből.

ekkor jött Magyarországra és követte el a bünteselekményeket.

A bizonyítási eljárás lefolytatása és a perbeszéd után a bíróságnak Grasy Józsefet

szigorított dolgházra ítélte, melynek legrövidebb időtartamát négy esztendőben állapította meg. Az ítélet nem jogerős.

A magyar olvasó közönség és az angol regényirodalom

Tanulságos interjú Ruzicska Máriával, a kitűnő magyar műfordítóval és lektorral

Ruzicska Máriával, a legfinomabb ízlésű műfordítókkal egy nagyobb társaságban találkoztam össze, ahol több debreceni ismerős is volt. A társaság tagjait egy szép és bensőséges ünnepély gyűjtötte egybe. — Egyik fiatal barátomat szentelték pappá s a primiciáról jövet szolid áldomást tartottuk ősi magyar szokás szerint.

Eleinte természetesen nem tudtunk Ruzicska Máriával irodalomról beszélni, mert elfoglalták a társaság tagjai. Később, mikor már ritkult a „tömeg”, sikerült néhány komoly szót váltani vele. Ruzicska Mária ugyanis nemcsak mint kitűnő novellista és műfordító, de mint biztos ítéletű irodalmi lektor és esztétikus is különleges helyet foglal el a magyar irodalomban. Különösen az angol irodalom remekait tolmácsolja utólráhetetlen kongenialitással magyarul.

— Mi a magyarzata annak, — kérdeztük mindjárt bevezetésként, — hogy a magyar közönség annyira szereti az angol írókat?

Azonnal kész a válaszal. Ugy látszik, ezt a problémát már régen és alaposan kidolgozta. Tömör mondatokban, így válaszol:

— Az angol irodalomnak különösen megvannak a jellemző tulajdonságai. Ezek annyira speciálisak, hogy még a laikus is azonnal észreveszi az író hovátartozását. Az angol regényre elsősorban jellemző a tisztességes erkölcsi felfogás, a hagyománytisztelő, az egyéni levegő, ami más, mint a magyar és mégis a magyarra emlékeztet. A magyar intelligens középosztály — s a regényolvasók nagy százaléka innen kerül ki — hű tisztelője a hagyományoknak, erkölcsi felfogását a tisztesség irányítja és táplálja. Ime: ezek olyan egvező jelek, amelyek érthetővé teszik nálunk az angol irodalom népszerűségét.

— Mint az egyik legnagyobb magyar szépirodalmi folyóirat lektora és munkatársa bizonyára sok kéziratot olvas, — kezdtek, mélyen a téma felé nyulva.

Ruzicska Mária ragyogóan intelligens arcán halvány mosoly villant

át. Érezte, hogy résen kell lennie, mert most keményebb kérdés jön.

— Nos, tessék! — biztatott. — Ha felelhetek, felelni is fogok.

— Hát jó! — hangzott most már részünkről is hátrablan a szó. — Mondja meg őszintén: mit tart a mai magyar irodalomról, vannak-e komoly és új tehetségek és mit vár a jövőtől?...

Ismét elmosolyodott. Kicsit sokat kérdeztünk tőle egyszerre, de viszont ez olyan újságírói fogás volt tőlünk, amely rendszerint sikerrel szokott járni. Ha egyenként tesszük fel a kérdést, a meginterjúvott „alany” mellébeszélhet, de a sok probléma között önkéntelenül is szellemi botlást vét és elszólja magát. Ez a fogás most csak részben sikerült. Ruzicska Mária rendkívül fegyelmezett elme s folyamatosan adta meg a válaszokat.

— Nem is hinné, hogy a fiatalok között mennyi tehetség van! Különösen sajtósága a magyar íróknak, hogy általában nagyon jól tudnak írni. A mesterségbeli tudás párosul a tehetséggel. Neveket ne kérdezzem mert azt nem mondom... Ki kell azonban jelentenem, hogy a fiatal költők gardájában különösen sok izmos tehetség van. Meglepően érdekes és eredeti a mondanivalójuk.

Itt megjegyezzük, hogy a mai költők általában nem ismerik a vers-tant s nem tudnak hibátlan zenéjű verset írni.

— Akikről én beszélek, azok a vers-tant is ismerik, — jegyzi meg Ruzicska Mária.

— Mi a véleménye a német regényről? — adtuk fel az újabb kérdést.

— A német irodalom ma még irányított irodalom s így nem fejlődhet ki egy határozottabb művészetű irány. Ez azonban nem jelent azt, hogy nincsenek értékes művel. Vannak. S ha majd megtörténik a lehiggadás, a német irodalom termékei is közelebb fognak hozzánk kerülni. Így van ez minden nemzet irodalmával, amikor a nemzet életében forrongás, átalakulás van.

Közben a társaság oszladozni kezd. Búcsúzások szakítják félbe az interjút. Mi is búcsúzunk.

— Mit dolgozik most? — kérdeztük befejezésül.

— Egy angol orvosregényt fordítok. Ez nem karrierregény, hanem annak fordítottja. Egy orvos emlékezéseiről szól. Remélem, ez is tet-

szeni fog a magyar közönségnek... Egyébként üdvözlöm a debreceni ismerőseket.

Ezzel elbúcsúztunk. Ruzicska Mária sietett haza, mert otthon már várta a rengeteg kézirat.

Kiváló magyar és külföldi tudósok tartottak előadást a Nyári Egyetemen

A Nyári Egyetem előadásainak magas szellemi színvonalát semmi sem bizonyítja jobban, mint az a különő előadó-gárda, amely jelenleg Debrecenben tartózkodik, hogy tudása legjavának nyújtásával tájékoztassa a magyar és idegen hallgatókat a magyar problémákról és a magyar élet fejlődéséről.

A magyar nyelvű előadássorozatban Antalfi Antal dr. miniszteri tanácsos, ügyosztályfőnök „A magyar népművelés fejlődése, szervezete és célkitűzései” címen tartott előadást. A magyar népművelésnek hármass feladata van: vallás-erkölcsi, katonai és szociális nevelés. Részletesen ismertette azokat az intézményeket, amelyek e feladatok szolgálatában állanak. Beszélt a népkönyvtárak jelentőségéről, az iskolán kívüli népművelés szervezeteiről. Meltatta Klebelsberg kultuszminiszter érdemeit. Az előadás a közönség körében nagy tetszést keltett.

Bierbauer Virgél dr. építész-mérnök befejezte a magyar nyelvű előadássorozatban tartott előadásait, melynek címe: „A magyar művészet nemzeti jellege és európai kapcsolatai.” A viteltképes előadásokkal elérte az előadó, hogy minden hallgató megéreztte, hogy a magyar művészet nem zárt fejlődésű komplexum, hanem eredeti sajátosságai mellett európai levegőt árasztó művészeti képlet.

Az olasz nyelvű előadássorozatban megkezdte előadásait Várady Imre dr. szegedi egyetemi tanár, aki a magyar irodalom fejlődésének első korszakait ismertette. A legrégibb magyar irodalom és nyelvemlékek érdekes ismertetése az olasz hallgatók körében nagy érdeklődést keltett.

Molnos-Müller Lipót dr., a Sorbonne magyar előadója, a Magyar Tanulmányi Központ párisi igazgatója „Magyar írók művei az egyetemes irodalomtörténetben” címmel tartott előadást. Francia nyelven beszélő hallgatóság előtt ismertette azokat az egyetemes hatásokat, amelyek a magyar irodalomban megnyilatkoztak, egyszersmind rámutatott azokra a mozzanatokra, amelyek a magyarság írói iránt érdeklődést keltettek. Az előadást a hallgatóság nagy figyelemmel kísérte.

Divéky Adorján dr., a debreceni egyetem legújabb professzora a lengyel nyelvű előadássorozatban tartott „A magyar nemzet történelmének keresztmetszete” címen előadást. A magyar történelem fejezeteinek ismertetése és egyáltalában Divéky professzor előadásai iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

Szenczi Miklós dr. a magyar nyelv és irodalom londoni professzora angol nyelven ismertette a magyar irodalom fejlődését. Szenczi professzor előadását bemutatásokkal kísérte.

Pukánszky Béla dr. egyetemi tanár a magyar szellemi élet fejlődéséről szóló előadássorozatát fejezte be. A nagy sikerű összefoglalás utolsó részében a magyar szellemi élet legújabb eseményeit ismertette. Az előadás befejeztével a közönség melegen ünnepelte a kitűnő előadót.

Bierbauer Virgél dr. építész-mér-

nők a magyar művészet fejlődésének korszakait ismertető előadásait befejezte. A sok érdekes kép és mondanivaló a közönséget nagyon lebilincselte.

MILLEKER REZSŐ PROFESSZOR ELŐADÁSAI A NYÁRI EGYETEMEN

Milleker Rezső professzor két egymást követő napon francia és német nyelvű előadást tartott „A magyar föld és nép”-ről. Az előadás bevezetésében kitűnő ismeretűl adott a magyarság földrajzi helyzetéről. Rámutatott azokra a mozzanatokra, amelyek a magyar honfoglalást földrajzi szempontból is oly jelentős középeurópai tényvé avatják. Ismertette az itt telepedett népeket. Néprajzi szempontból a magyarság igen érdekes és színes képet mutat. Az elméleti bevezetés után Milleker professzor gyönyörű képek vetítésével éreztette meg a magyar föld szépségét. Mivel a Nyári Egyetem kirándulásai a napokban kezdődnek meg, Milleker professzornak, egyetemünk kiváló földrajztudósának előadásai igen időszzerűek voltak s a hallgatók nagy érdeklődése mellett folytak le az egyetem Auditorium Maximumában.

A NYÁRI EGYETEM MAI PROGRAMJA

9—10: Roska Márton egyetemi tanár: Az ősmagyarság műveltsége. Divéky Adorján egyetemi tanár: Dnieje Wegler w zarysie.

10—11: Hankiss János egyetemi tanár: A magyar irodalom Európában. Várady Imre egyetemi tanár: Epoche principali della vita letteraria ungherese.

11—12: Roska Márton egyetemi tanár: Az ősmagyarság műveltsége. Molnos-Müller Lipót egyetemi előadó: Les oeuvres d'écrivains hongrois dans la littérature universelle. Paikert Géza miniszteri tanácsos: Hungarian mind and character. Kesztlyüs Lajos akadémiai tanár: Az öntözés jövődelmezősége.

12—1: Baranyai Zoltán miniszteri tanácsos: Les rapports historiques entre la France et la Hongrie. Kesztlyüs Lajos akadémiai tanár: Az öntözés jövődelmezősége.

Fél 6—fél 8: Matócsy Máttyás országgyűlési képviselő: A földkérdés néprészeti, szociális és termelési vonatkozásai. Rásonyi László egyetemi tanár: Török-magyar kulturális kapcsolatok.

Este 9 órai kezdettel Gyurkovics Mária és Látvány György hangversenye az Arany Bikában.

Halálos villámcsapás Miskolcon

Miskolc augusztus 10. A város felett tegnap délután sűrű villámcsapástól kísért hatalmas felhőszakadás vonult át. A villám becsapott a sajtóparti cigánytelepen Kiss József házába és halálra sújtotta Kiss József 31 éves özvegynét és 8 éves Ilona lányát. Rajtuk kívül még négy gyermek tartózkodott a lakásban. Őket is érte a villámcsapás, de nem sérültek meg életveszélyesen. A felhőszakadás következtében a város mélyebbenfekvő részeit a víz elöntötte.

HIREK

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy hazában,
Hiszek egy Isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország feltámadásában

Amen.

Rendőrség telefonszáma: 20—45.
Mentők telefonszáma: 0—4.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata:
„Kigyó”, Mihalovits Jenő, Piac-u. 31. Telefon: 30—95. — „Magyar korona”, Káposztássy Géza, Kálvin-tér 15. Telefon: 16—06. — „Csillag”, Beke Barna, Árpád-tér 1. Telefon: 20—32. — „Sas”, özv. Mandel Józsefné, Hatvan-u. 70. Telefon: 11—39. — „Szt. Háromság”, Homokkert, Szabó Kálmán-u. 14. Telefon: 17—09.

Időjárás

A Meteorológiai Intézet jelenti:
Hazánkban ma még élénk volt az északi szél és eléggé borult ég miatt a hőmérséklet csak keveset emelkedett. A felmelegedés általában csak 25—27 fokig terjedt. A délutáni órákban néhány helyen zivatar fejlődött ki. Debrecenben 19. Alsóverecke 6, Eger 4, Keszthely 2 mm. csapadékot jelentett.

JOSLÁS: mérsékelt északi, északkeleti szél, nyugaton már derültebb idő. Kárpátján és a délkeleti megyékben holnap délután még lehet záporosó, zivatar. A hőmérséklet kissé emelkedik.

— Csóka László és Tatay Zoltán képviselik Debrecen a Szent István ünnepségeken. Debrecen város törvényhatóságát az ideai Szent István napi ünnepségeken dr. Csóka László tb. polgármesterhelyettes és Tatay Zoltán árvaszéki elnök képviselik Budapesten.

— A Debreceni „Turul” Szépművész Törzs augusztus 14.-én, hétfőn délután fél 6 órakor a Központi Egyetem aulájában irodalmi estet rendez. Az irodalmi est műsora: 1. Megnyitó: Az élő magyar irodalom. Tartja Szalacsy Rácz Imre, a Szépművész Törzs törzsfőhelyettese. 2. Erdélyi József verseiből ad elő. 3. Oláh Gábor elbeszélését olvassa fel. 4. Sinka István néhány versét mutatja be. 5. Benyovszky Pál verseiből szaval Tanay Emil. 6. Zárószót mond Fitos Vilmos, a „Turul” Szövetség országos kulturális vezetője.

— Agyonlőtték a jaffai esendőrparancsnokot. Jaffából jelentik: Jaffában szerdán a városi esendőrparancsnokát lelőtték. Az angol hatóságok megtorlásul bezárták a telt színhelyén levő összes üzleteket.

— A DEBRECENI GYÓGYFÜRDŐ ÜDÍT, GYÓGYÍT.

— Júliusban emelkedett Debrecenben az idegenforgalom. Debrecen város idegenforgalmi hivatala jelentést tett a júliusi idegenforgalomról és ebben az idegenforgalom örvendő emelkedését jelenti. — Megemlítette a jelentés, hogy Magyarország Kormányzója júliusban megtekintette a Hortobágyot és z öntöző műveket. Jelenti a továbbiakban, hogy a MÁVAUT járatok rendszeresen közlekednek Debrecen és a Hortobágy között. Debrecen város idegenforgalmi statisztikája júliusban a következő számokat mutatja: belföldi vendég, előre bejelentett: 1.436. külföldi vendég: 615. Az OMVESZ visszautazási kedvezményének igénybevételével júliusban 731 vendég érkezett. A vámsorompókon 88 külföldi és 1.249 belföldi vendég érkezett Debrecenbe.

Danzig Lengyelország légcsove

Pietrzykowski Wladislaw és Arany Sándor előadása a Nyári Egyetem mezőgazdasági tanfolyamán

A Nyári Egyetem keretében folyó mezőgazdasági tanfolyam hallgató-sága az ankarai mezőgazdasági csoport megérkezése folytán jelentősen gyarapodott. Az előadások teljes erővel folynak. Tegnap Pietrzykowski Wladislaw lengyel pénzügyminiszteri tanácsos „Lengyelország tengeri problémája” címmel tartott előadást.

Az előadó bevezetésében kifejtette, hogy nehéz egy tengeri problémáról beszélni oly országokban, mely nem bír tengeri kijáratral. Tekintettel azonban arra, hogy Magyarország 21 esztendő előtt Flumén keresztül érezte még a tenger sós illatát és annak jótékony hatását, az ország gazdasági életére, az felbátorította őt a danzigi problémáról beszélni, mely tudvaleg jelenleg a világ érdeklődésének középpontjában áll. Az előadó rámutatott arra, hogy a mai helyzetben egy nemzet sem zárkozhatik el a másiktól, a tengeri út pedig közelebb hozza nemcsak az egyes embereket, hanem nemzeteket is, amelyre példa az ósrégi római közmondás: navigari necesse est. 1938 tavaszán Európában négy állam volt közvetlen tengeri kijárat nélkül. (Ausztria, Magyarország, Csehszlovákia és Svájc.) 1939 év tavaszán e négy állam közül kettő elvesztette teljesen politikai és gazdasági függetlenségét. (Ausztria és Csehszlovákia.) Ettől függetlenül Litvánia gazdasági és politikai önállósága veszélyeztetve lett Memel Németországhoz való visszaátadásával. A wilsoni elv kimondja, hogy Lengyelország restitúciójának etnográfiai

határai között, s egyúttal az állam tengeri kijáratot nyer. Az etnográfiai elv figyelembevételével Lengyelország egy 140 km. hosszú sávot nyer a Keleti Tengeren, melyen azonban 1919-ben még kikötő nem volt. Eppen ezért a nagyhatalmak egy kompromisszum alapján Danzig városát és annak környékét elcsatolták Németországtól s azt a Népszövetség azuverénitása alá helyezték, beolvastva egyúttal a szabad várost a lengyel vámtérületbe. Danzig a háború előtt kizárólag hadicélokot szolgált. A 35 milliós lengyel mögöttes terület a danzigi kikötő forgalmát annyira emelte, hogy az nyolc esztendőn belül meghaladta az 1914. évi forgalmat 294 százalékkal. Danzig földrajzi fekvésénél fogva Lengyelország légcsove, amelynek valamelyes megszorítása Lengyelország gazdasági, valamint politikai önállóságát a legnagyobb mértékben veszélyeztetné.

Az előadást a közönség mindvégig élénk figyelemmel kísérte s számtalanszor tetszésének adott kifejezést.

Dr. Arany Sándor egyetemj magántanár, akadémiai professor „Talbajjavítás” címmel tartott német nyelvű előadást, amelyben vitelt képek kíséretében bemutatta a hazánkban leggyakrabban előforduló talajnemeket s rámutatott a talajjavítás jelentőségére. Ismertette a pallagi Gazdasági Akadémia kísérleteit, amelyek különösképpen a sziktaajjavítással kapcsolatosak. Az előadáson résztvettek az ankarai egyetem mezőgazdasági hallgatói is.

„Szalma” ebédmenü

1 pengő

a Páll-sörözőben

— Halott ember a lopott autóban. Nyíregyházáról jelentik: Nyíregyháza közelében a büdösmentőházi úti vámnál szerdán este a járókelők a 193 A. S. rendszámú gépkocsit az útmenti árokban összetörve találták. Felnyitották a kocsi ajtaját. A kocsi 30 év körüli halott embert találtak, akinek a fejét az összeütközés következtében széttrancsoltta a kormánykerék. Rendőri bizottság szállt ki a helyszínre, amely megállapította, hogy a gépkocsi Tibor Desző tulajdona és azt Budapesten egy mulató elöl lopták el. A halott valószínűleg Kormány Imre budapesti lakos. A szerencsétlenségnek szentannya nem volt.

— Súlyos baleset ért egy 7 éves gyermeket. Nagy János Hajnal-utca 2. szám alatt lakó villanygári munkás Gyula nevű 7 éves kislány esőtörtőknél délután a lakásban játszadozott és egy óvatlan pillanatban magára rántotta a tüzhelyet, amely a gyermek fején mintegy hat centiméter hosszú horzsolt sebet ejtett. A mentők részcsitették első segélyben majd beutalták az OTI-ba, ahol tovább kezelés alá vették a szerencsétlenül járt gyermeket.

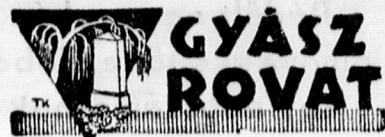
— Gyilkolt az örökség miatt. Miskolcra jelentik: Június 6.-án Mezőkövesden Nyesta Jánosné 62 éves jómódú özvegyasszonyt a lakásán holtan találták. Gyilkosság áldozata lett. A csendőrségi nyomozás most eredményre vezetett, kiderült, hogy az özvegyet unokáécsa, Bartha Mátyás 57 éves mezőkövesdi földműves ölte meg, hogy az asszony vagyonát örökölhesse. A csendőrség letartóztatta.

— Sok és főleg zsiros étel elfogyasztása után igyek legkésőbb másnap reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet, mert az a gyomrot és a beleket alaposan kitisztítja és az emésztés további folyamatát hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát!

— Jelentés Heine-Medinnél augusztus 10.-én. A m. kir. tiszti főorvos hivatalban augusztus 9.-ig bejelentettek 19 helybeli Heine-Medin megbetegedést. Augusztus 10.-én déli 2 óráig két újabb megbetegedést jelentettek a Könyves-Tóth Kálmán és a Balaton-utcakról, ezekkel a helybeli megbetegedések száma 21-re emelkedett. Az eddig bejelentett helybeli esetek közül teljesen meggyógyult 3. A megbetegedett gyermekeket a klinikán ápolás alá vették a m. kir. tiszti főorvos hivatal a szükséges óvó-intézkedéseket megtette.

— A DEBRECENI STRAND SZÓRÁKOZTAT.

— Júliusi inségakciós statisztika. A szociális ügyosztály júliusi jelentése szerint a különböző közmunkákon kívül, összesen 25 inségmunkást rendeltek ki, napi átlagos dolgozó létszám 15 fő volt. Napszámber 1 pengő 50, munkaidő reggel 7 órától délután 4 óráig tartott. Inségmunkában összesen 2.984 pengőt fizettek ki, egyúttal 58 pengő fuvarbért. Az állandó havi segélyezetttek részére 7.380 pengőt, esetenkénti segélyekre 1.269 pengőt fizettek ki. Az inségakció keretében júliusban 122 szellemi szükségmunkás volt alkalmazva, üzemben tartottak 4 napközi gyermekotthont és 1 bölcsődét.

Gulyás Magda 9-ik havában elhunyt. Temetése pénteken délután 6 órakor lesz a Köztemető ravatalozójából ref. szertartás szerinti imával. Lakás: Hajnal-u. 2. Csúrka „Kegyelet” temetkezési vállalat, — Dégenfeld-tér 2. sz. végül.

Türös Márta 66 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délután 5 órakor lesz a hármastereből római-katolikus egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után. Lakásunk Rothermere-utca 38. sz. A temetést Csúrka „Kegyelet” temetkezési vállalat rendezi, Dégenfeld-tér 2. szám.

Csuhá Jánosné Takács Róza temetése pénteken délután fél 5 órakor lesz a Köztemető II. 4. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési intézet.

Takács István honvéd tizedes 24 éves korában elhunyt. Temetése pénteken délelőtt 10 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből a ref. egyház szertartása szerint. Dankó temetkezési intézet.

Szathmári Mihály határvadász 23 éves korában elhunyt. Temetése szombaton délután 3 órakor lesz a Köztemető III. ravatalozó terméből. Dankó temetkezési intézet.

Szlagyi Györgyné, Kiss Julianna életének 70-ik évében elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Köztemető III. terméből ref. szertartással. Lakás: József kir. herceg-utca 8. Pusztai temetkezési intézet.

CSURKA „KEGYELET” TEMETKEZESI VÁLLALAT, Dégenfeld-tér 2. szám. Alapítási év 1905. A debreceni Tisza István tudományegyetemi klinikák szállítója. Telefon: Üzlet: 23-81. Lakás és telep: 11-90 szám.

Dankó temetkezési vállalat, Sas-utca 3., Kossuth-u. 6., (telefon nappal 23-22, éjjel 30-66) temet, szállít, exhumál. Kérem ajánlatot kérni és ezáltal meggyőződni olesó árakról. Kényelmes fizetési feltételek, árajánlattal díjmentesen szolgálnak. Temetéseket és exhumálásokat legszolidabb árban Bartha temetkezési vállalat végzi. Püspöki palota.

Legfontosabb, legolcsóbban temet, szállít, exhumál, biztosít Fehértől temetkezési vállalata, Dégenfeld-tér. 4. szám.

Katonai térképek, fotó-cikkek, papíráruk

megbízható bevásárló helye:

Springerfoto, papirkereskedés

Ferenc József út 38. szám. Telefon: 30-57

— Több adó folyt be júliusban Debrecenben, mint tavaly. Ebben az esztendőben júliusban összesen 728.936 pengő adó folyt be Debrecenben, ezzel szemben az elmúlt esztendő júliusában 516.107 pengő folyt csak be. Az idén júliusban tehát 212.829 pengővel több adót fizettek Debrecenben, mint tavaly ilyenkor.

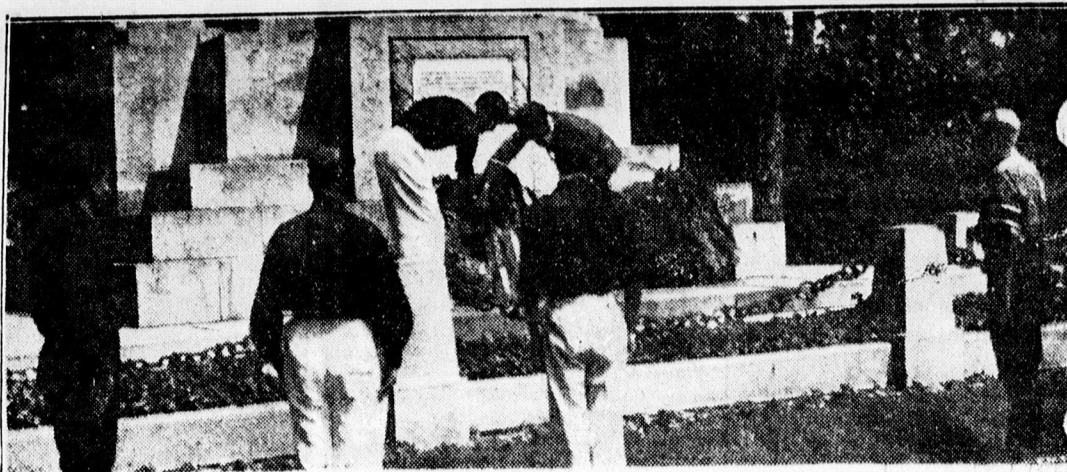
— Újabb körözlevelet bocsátottak ki gróf Károlyi Mihály ellen. A budapesti kir. törvényszék ma délelőtt értesítette a főkapitányságot, hogy újabb körözlevelet bocsátott ki az ismeretlen helyen tartózkodó gróf Károlyi Mihály földbírtokos ellen, aki mint ismeretes, a népköztársaság elnöke volt. A körözlevelet a magyar állam és nemzet megbecsülése elleni vétség címén adták ki. Érdekes, hogy ez már a tizenegyedik körözlevél, amelyet gróf Károlyi Mihály ellen kibocsátottak.

Rádőlt egy szekér dinnye és eltörte a lábát egy napszámosnak

Különös szerencsétlenség történt csütörtökön délben a Rákóczi-utcai piacon. Egy kis kézikocsin mintegy két és fél mázsa súlyú dinnye volt felhalmozva és a kocsit egy ismeretlen férfi húzta végig az úton, — amikor mellette haladt el Szilágyi János 38 éves Szeder-utcai lakó napszámos. A kocsi eddig még meg nem állapított okból félrebillent, — majd felborult és az egész kocsi rakomány dinnye rádőlt Szilágyi Jánosra, aki elesett és a kocsi kerekei is átmertek az egyik lábán. Amikor a járőrök segítségével a sérült napszámos talpra tudott állani, lábán olyan súlyos hasogató fájdalmat érzett, hogy saját lábán bement a mentőállomásra. Itt tüzetes vizsgálat után megállapították, hogy jobb lábánál csonttörést szenvedett, s azonkívül egy tenyérvényi zúzott sebet is esés közben. Miután a legszükségesebb elsősegélyben részesítették, saját lábán ment ki a klinikára, ahol röntgen vizsgálat alá vették. A szerencsétlenség ügyében megindult a rendőrségi vizsgálat a felelősség kérdésének tisztázására.

— **Belehalt a náthába.** Szerdán meghalt Weinberger Béla 10 hónapos hajdúszováti gyermek. A kisfiú halálát az okozta, hogy náthától rángógörcsöt kapott. A debreceni ügyészség megadta a temetési engedélyt.

— **Adatok a kabai egyház életéből.** A kabai egyház élete az 1938. évi missziói jelentés szerint szép fejlődést mutat az elmúlt évek jelentős eredményéhez viszonyítva is. A templomba járók száma hatalmasan megnövekedett az úrvacsorázók számával együtt. Minden újszülött megkereszteltetett, sőt az elmúlt években született nagyobb gyermekek is részesültek ebben az évben a szent keresztelésben. Házi istentiszteletek is tartottak. Senki sem tért ki az egyházból. A reverzalisk aránya is egyház javára van. Az egyház bevétele 112.994 pengő 04 fillér volt, vagyis 37.749 pengő 86 fillérrel több, mint az előző évben. A szegénysegélyezésre 2768 pengő 60 fillér fordított. Minden szegény gyermek ingyen könyvet, ruhát, lábbelit és tejet kapott. A betegek lelki gondozásában, a szegény betegek ezen felül segélyezésében is részesültek. Az egyház ebben az évben 3267 pengő 72 fillért költött épületjavításra és iskolafelszerelésre. Az egyház adósságából ebben az évben 19055 pengő 71 fillér törlesztett le. Az egyház egyesületi élete is virágzó állapotban van. Ebben az évben szervezte meg dr. Papp Géza lelkész a második leányegyesületet, a Nőegyletet, a Nőszövetséget, a Keresztény Ifjúsági Egyesületet és a Leányegyleteket. Ezeket kívül még a következő egyházi egyesületek működtek az egész év folyamán: Első leányegyesület, Cserkészifjúsági-egylet, Cserkészleány-egylet, Konfirmált fiúk egyesülete, Konfirmált leányok egyesülete, Református férfienekkar, Bibliakör. Minden bibliaköri heti összejövetelen zsúfolásig megtelik a templom. A missziói munkát a két évvel ezelőtt Amerikából megválasztott rendes lelkész, dr. Papp Géza vette a kezébe és a rendes lelképásztori teendők mellett végzi állandóan, feltűnő szép eredménnyel Kórház Endre missziói lelkész közreműködésével, aki az utóbbi időben betegeskedik. A kabai egyház lélekszáma 6685. A kabai egyháznak mindenkor kiváló lelképásztorai voltak: a jelenlegi kiváló képzettségű és fáradhatatlan munkásságú dr. Papp Géza rendes lelkész megelőzőleg Barabás Samu esperes, volt országyűlési képviselő és Dávidházy János esperes voltak a kabai lelkészek. Az egyház jelenlegi gondnoka Nagy Lajos.

Német és olasz nyári egyetemi hallgatók megkoszorúzzák a hősök emlékművét

Az olasz és német nyári egyetemi hallgatók megkoszorúzták a hősi emlékművet

A Nyári Egyetem tanfolyamán résztvevő olasz és német hallgatók csütörtökön délben kegyelettel emlékeztek meg a debreceni hősi halottak emlékére. Mint minden esztendőben, most is elhelyezték a nagyerdői emlékművön a tisztelet és hódolat koszorúját.

Fél 12 órakor folyt le az ünnepélyes aktus, amelyen megjelent Bisza Ferenc ezredes vezetésével egy tisztiküldöttség, úgyszintén képviseltette magát a Turul baltársi szövetség is. Az olasz és német hallgatók, mintegy százán, fegyelmzett sorokban vonultak át az egyetemről a

hősi emlékműhöz, ahol oszlopban sorakoztak fel. Majd egy olasz és német hallgató együtt vitték fel az emlékmű talapzatára a két nemzet koszorúját, amelyen ott díszlett az olasz és német nemzeti színű szalag. Ezután pár percig néma tisztelettel állott a csoport az emlékmű előtt, majd mély tiszteletadással, felcsemettel karral vonultak el. Rendkívül impozáns látványt nyújtott a százfőnyi csoport, mert úgy a hölgyek, mint férfiak szinte kivétel nélkül olasz, illetve német formaruhákba öltöztek erre az alkalomra.

Ma este lesz Gyurkovics Mária és Littasy György hangversenye az Arany Bikában

A debreceni zenekedvelő közönségnek még élénk emlékezetében él az a melegsikerű nyári hangverseny, amelyet egy évvel ezelőtt rendezett a Nyári Egyetem. Az a nagy siker, amely Gyurkovics Mária hangversenyét követte, arra indította a Nyári Egyetem vezetését, hogy az idén is közreműködésre kérje fel a kitűnő magyar énekművésznőt, Gyurkovics Mária tegnap este érkezett meg Debrecenbe.

Közben másik nagy eseménye volt a magyar művészvilágnak Littasy György tehetséges fiatal magyar művész feltűnése. Csak természetes,

hogy amikor a Nyári Egyetem közönsége számára reprezentatív magyar hangverseny rendezéséről volt szó, a műsorba azonnal felvették Littasy György szereplését.

Mindkét művész műsorának darabjait a legkitűnőbb magyar zeneszerzők műveiből válogatták össze. Különösen súlyt helyeznek a gazdag magyar népzene legkitűnőbb darabjainak bemutatására. Zongorán kísér Forrai Miklós. A hangversenyen minden zenekedvelőt szívesen látnak. Műsor az esti pénztárnál kapható.

A Vöröskereszt 75. éves jubileumát az egész világ megünnepli

Genf, augusztus 10. Augusztus 22-én az egész világon ünnepelni fogják a „Genfi konvenció” megkötésének 75. évfordulóját, amelyen megvetette a „Vöröskereszt-Egyesület” alapját. Genf különösen nagy szabású ünnepségeket rendez ebből az alkalomból. A genfi rádió kétórás programot készít elő. A program keretében Max Huber, a Vöröskereszt-Egyesület genfi bizottságának elnöke és Norman Davis, az amerikai Vöröskereszt-Egyesület

bizottsága elnöke rádióüzenetét váltanak egymással. A svájci posta külön bélyegeket fog ez alkalommal kibocsátani. Augusztus 30-án két külön repülőposta-járatot rendeznek Genf és Zürich között és ezek jövedelmét a Vöröskereszt-Egyesület nemzetközi bizottsága, valamint a svájci bizottság rendelkezésére bocsátják. Mind a városi, mind a kantonális hatóságok mindent elkövetnek az ünnepély fényének emelésére.

Rablás után idegen autóban aludtak a betörők

Budapest, augusztus 10. Csütörtökön korán reggel Budapesten a Fery Oszkár-utcában ellenőrző körúttját végző rendőr arra lett figyelmes, hogy egy a járda mellett álló

elegáns autóban két férfi alszik. Odalépett a kocsihoz és felrázta a mélyen alvó embereket.
— Mit keresnek maguk itt?
— Fázunk, biztos ur kérem —

mondta az egyik. — Nagyon hideg volt éjszaka, hát gondoltuk, beülünk ebbe az autóba. A puha ülésen mégis csak jobb, mint a kemény padon és melegebb is van a kocsiiban.

A rendőr bekísérte a két férfit a rendőrségre, ahol kiderült, hogy Kőszegi Ferenc villanyszerelősegéd és Mikolai Ferenc cipészsegéd voltak az autó hivatlan vendégei. Megmotozták a két férfit és különböző gyanús holmit találtak náluk. Rövid faggatás után beismerték, hogy az éjszaka betörték. Három helyre másztak le a nyitott ablakon keresztül és különböző apróságokat szedtek össze. Aztán beültek az autóba, mert nagyon fáztak. A két betörőt letartóztatták.

Békés megegyezéssel

végződött a szállítmányozási
munkások bérmozgalma

A Nemzeti Munkaközponthban tömörült szállítmányozó munkások több mint 6-hetes bérmozgalma a tegnapi nap folyamán az iparhatóság előtt kötött egységességet véget ért.

A munkaadók kategóriák szerint 5—30% béremelést adtak és a vidéki fuvarosoknál napi 1 pengő élelmezési pénzt biztosítottak a munkavállalók részére.

Rendkívül érdekes a megállapodásnak az a része, amelyet az érdekeltek a 35300—1939. számú kereskedelmi miniszteri rendelet módosítása tárgyában kötöttek. Megállapították ugyanis, ha a rendeletben megkövetelt munkadót lehet csak ledolgozni, akkor az országúti fuvarosokra olyan nagy teher hármlik, amely a régi költségeknek 100 százalékkal való felemelését vonja maga után és ez esetben az országúti fuvarozás teljes megszüntetésével kell számolni.

Első esetben szerepel dr. Külessey Sándor polgármester kezdeményezésére debreceni kollektív egységben olyan pont, amely kategorice kimondja, hogy a szállítmányozó szakmában állandó munkára ezennél csak helyi munkavállaló alkalmazható.

A nagy türelmet és lapintatást igénylő tárgyalást dr. Koller József aljegyző vezette le dr. Olasz Vilmos kamarai titkár ügybuzgó közreműködésével. Munkájukért ezúton is köszönetet mond a Nemzeti Munkaközpont helyi szervezete.

— **Változások és áthelyezések a rendőrségen.** A belügyminiszter legutóbbi rendeletében Szilágyi Gyula rendőrkapitányt, Debrecenből a miskolci rendőrkapitánysághoz osztotta be, ugyanakkor Szentirmay Ferenc rendőrfelügyelőt Budapestre, Arany Béla detektívet Beregszászra és Koltay Imre rendőrforgalmazó gyakornokot a jászberényi rendőrkapitánysághoz nevezte ki. Makkay Imre detektívet, aki Szombathelyen teljesített szolgálatot a belügyminiszter rendeletében a debreceni rendőrkapitánysághoz nevezte ki.

Gyászünneplés a debreceni repülőszerecséltenség újságíró halottai sirjánál

Budapest, augusztus 10. Ma van egy éve, hogy a debreceni repülőszerecséltenség történet, amelynek áldozatai között 6 újságíró is volt: Szilvássy József, Molnár Béla, Benkő Tibor, Ruzsnyák Iván, Peller György és Simor Miklós. Az Országos Magyar Sajtókamara az évforduló alkalmából csütörtökön délután négy órakor kegyeletos emlékművet rendezett a repülőszerecséltenség áldozatainak sirjánál. A Sajtókamarát vezette Kolosváry-Borcsa Mihály elnök vezetésével nagy küldöttség képviselte, megjelentek ezenkívül azoknak a szerkesztőségeknek a tagjai, ahol a tragikus körülmények között elhunyt újságírók dolgoztak. A gyászoló közönség sorában ott voltak a családtagok, valamint katonai és polgári előkelőség. A Sajtókamara győzőrű hat koszorúját egy-egy kamarai tag helyezte el a sírokra. Ezután Gáspár Jenő az Országos Sajtókamara főtitkára emlékezett meg az elhunytakról. A szertartás alatt három repülőgép tisztelő köröket írt le.

Debrecen város fagyalt estén látta vendégül a Nyári Egyetem hallgatóit

Csütörtökön este 9 órai kezdettel az Arany Bika disztermében Debrecen város fagyalt-estén látta vendégül a Nyári Egyetem mintegy ötszáz főnyi külföldi hallgatóit. A hatalmas közönséget elsőknek dr. Hankiss János igazgató köszöntötte különböző nyelveken, majd Zöld József polgármesterhelyettes Debrecen város nevében közvetlen szavakkal üdvözölte az itt időző és vendégül látott hallgatókat, akiknek nevében Goydán Sándor amerikai magyar hallgató válaszolt az elhangzott üdvözlő szavakra. Az egybegyűltek a fagyalt elfogyasztása után a késő éjjeli órákig a legkitűnőbb hangulatban maradtak együtt.

A DEBRECENI GYÓGYVÍZ REUMATIKUS FÁJDALMAKAT SZÜNTET.

Háromszáz menekült zsidót nem engedtek be Palesztinába. Londonból jelentik: Csütörtökön reggel a palesztinai tengeri rendőrség Haifa környékén feltartóztatott öt mentőcsónakot, amelyben 297 zsidó menekült. A menekültek legnagyobb részben csehországi zsidók, görög hajón 12 nappal ezelőtt indultak el Várnából. Csütörtökön a hajnali órákban átszálltak a mentőcsónakokra és törvényellenes módon akartak Palesztinába bejutni.

Halálbüntetés jár Prágában a tiltott fegyverviselésért. Prágából jelentik: Csehország és Morvaország birodalmi védnöke fegyvertartási rendeletet adott ki, amely kimondja, hogy a védnökség területén levő valamennyi fegyvert, fegyveralkatrészt, robbanóanyagot és löszert a rendelet kihirdetésétől számított két héten belül az illetékes tartományi főtanáchoz kell beszovaltatni. A titkos fegyverraktárak engedély nélküli fenntartásáért különösen súlyos esetekben halálbüntetés is kiszabható.

EGESZSÉGÉT APOLJA, HA A DEBRECENI GYÓGYVÍZBEN FÜRDIK.

A külföldi magyar lektorok összejövetele a Nyári Egyetemen

Elnéztük a külföldi magyar kulturális egyesületek vezetőinek és lektorainak ezt a csendes, mégis impozáns első seregszemléjét a Nyári Egyetemen. Észak, Kelet, Dél és Nyugat nyújtott itt kezét egymásnak. Micsoda gazdag emberanyag! 25-től 40-ig terjedő kor, tudós koponyák, fiatal erők, művészi profilkok. A magyar kultúráért folytatott küzdelem missziós tudata az areokon, az elhangzott beszédekben és a munkatervben. A munka és misszió ezen nemes üteme esendült ki Hankiss János professzor üdvözlő szavaiból is, amidőn megnyitotta ezt a nem csupán Magyarországon, de Európaszerte egyedülálló és első kezdeményezésű kongresszust, ahol a magyar szellemi élet krémje volt képviselve. „A kultúra öncél, — úgymond a sziporkázó ékesszólással beszélő professzor — de ez a cél külföldön különösen a magyar igazságot folytatótt küzdelemmel párosul. Ennek a harmóniának a hitével nyitott meg a kongresszust.”

Paikert Géza miniszteri osztálytanácsos, a kultuszminisztérium kulturális osztályának vezetője, ez a fiatal és nagyvonalú kultúrdiplomata, mint elnök elhozta Teleki Pál gróf miniszterelnök és Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter meleg, szóbeli üdvözlését és jómunka-kívánóságát a nobilis gyülekezethez. Baráti és családi szellem, a közvetlen megértés melegsége sugárzott szavaiból, miközben felvázolta az összejövetel célját, az együttműködés meleg bajtársi kötelezettségeit. Ez a cél pedig abban áll, hogy a magyar művelődés előretolt őrsei megismerjék egymást, kiélessék gondolataikat, értékesítsék tapasztalataikat. Azután megajzolta az ideális lektor képét, ennek legényesebb vonása és kelleke a missziótudat, a küldetés apostolszerű kiteljesítése, hisz ő képviseli külföldi posztján az egész magyarságot, legyen sokoldalú, mindenhez hozzá tudjon szólni, lobogjon benne az áldozatkészség szelleme. Most, amidőn a diplomaták is utazgatnak a világ

minden téja felé tárgyalásokra, de nem mindig a béke öszinte szándékával — úgymond — a mi összejövetelünk az igazi béke és az igazság ügyét szolgálja. „Harcoljatok hát továbbra is Isten segítségével, a béke eszközeivel, tollal, írással, tettel a magyar igazságot!” — fejezte be nagyhatású és óriási tapssal fogadott beszédét a kiváló, fiatal kultúrdiplomata.

Pongrácz Kálmán ügyvéd, a magyar idegenforgalmi iroda tehetséges kiküldötté ragyogó dialektikával és rögtönző tehetséggel felépített beszédben ismertette a magyar idegenforgalom egész problémakörét, a tömeg- és minőségi utasforgalom előmozdításának feltételeit és a külföldi magyar lektorok felvilágosító munkájának idegenforgalmi vonatkozásait.

Utána Hlyés József, a Magyar Távirati Iroda szerkesztője tartotta meg nagy érdeklődéssel kísért, élvezetes előadását a sajtó kultúrdiplomáciáról alkalmaszának szükségességéről. Minden kulturális jellegű külföldi megnyilatkozásnak legyen meg — úgymond — a maga visszhangja itthon és külföldön is! A sajtó elvitáztatatlannal, modern nagyhatalmassággal, amellyel mindig számolni kell, ez adja meg a dolgok és események igazi dimenzióját és valódi értékét.

Lotz János, a stockholmi magyar intézet igazgatója (a minap jelent meg eredeti felépítésű német nyelven, külföldiek számára írt magyar nyelvű tanulmány) fejtegette mélyszántó szakértelemmel a magyar nyelv külföldi tanításának kérdését. Számosan hozzászóltak ehhez a problémához.

Elnéztük a magyar lektorok ezen első nagyszabású seregszemléjét, A világ minden téja elküldte a maga magyar kulturális képviselőjét, Ebből a találkozáshól, már az első benyomások alapján is állíthatjuk, a megértés, az egymásratalálás, a megtermékenyítő eszmecsere, az eredményes együttműködés konkrét irányelvei bontakoznak ki.

Piaci árak

Zöldségpiaci árak: burgonya nyári rózska kg. 8 f., babarózska kg. 6-7, hagyma cs. 10-14, kg. 16, zöldség cs. 12-14 f., zeller db. 4-6, torma kg. 30-40, gomba kg. 1.20 P, fokhagyma db. 2-3, karalábé db. 6-18 fillér, uborka darabja 1-2 fillér, beraknivaló 100 darab 200-300 fill., zöldborsó ltr. 70 f., csövesborsó ltr. 50-56 f., nyári káposzta feje 12-40, zöldborsó párja 1-8 f., kelkáposzta feje 6-24, paradicsom kg. 10-14 fillér, zöldbab kg. 34-40 f., bab literje 36-40, sóska és spenót cs. 4-6, retek cs. 4-6, kukorica csöve 2.5-5, tök db. 6-14, vöröskáposzta kg. 26-40, saláta feje 3-4 f.

Gyümölcsárak: celtrom db. 8-11, dió kg. 1.40 P, dióbél kg. 4.80 meggy kg. 16-40 f., málna kg. 40 f., alma kg. 10-40, körte kg. 12-36 fillér, barack kg. 16-30, duráncai barack kg. 40-56, sárgadinnye kg. 6-12 f., szilva kg. 16-20, ringló kg. 24-32 f., görögdiñnye kg. 7-12, ribizke kg. 20-24 f., csemegeszőlő kg. 36-40 f., görögdiñnye kg. 10-14, ribizke kg. 20-24 f., csemegeszőlő kg. 40 f.

Baromfiárak: tyúk kg. 1.10-1.20 sovány kacska és liba kg. 90 f., kővér kacska és liba kg. 1.10-1.20, pulyka kg. 1-1.20 P, csirke kg. 1.50 P, tojás drb. 6-8 fillér.

Húsárak: I. r. marhahús 1.20 P, II. r. marhahús 1 P, borjúhús I. r.

1.60-2.20 P, II. r. borjúhús 1.20 P, bárnyhús 1.30 P, juhhús 80 f., töviskes 2.20 P, comb csont nélkül 2 P, csonttal 1.80 P, tarja 1.60 P, vékonyoldal 1.50 P, zsirszalonna bőrrel 1.40 P, bőr nélkül 1.56 P, hárj 1.50 P, zsir sószalonna 1.60 P, friss kolbász 2.20 P, paprikás szalonna 2.40 P.

A KÉSZÁRUPIACON

19 PENGÖT KÉRNEK A KUKORICAÉRT

A takarmánycikkék a készárupiacon ma tovább drágultak. Kukoricából egyetlen kötés sem volt, mert az eladók által kért 19 pengőt a vevők nem adták meg, hanem inkább a határidőpiacon vásároltak, ahol az árak alacsonyabbak.

Újbúza: tiszavidéki 77 kg-os 19.55-19.90, 78 kg-os 19.75-20.10, 79 kg-os 19.95-20.30, 80 kg-os 20.05-20.40.

Rozs új: pestvidéki 14.10-14.25, más származású 14.30-14.60.

Takarmányárpa új: elsőrendű 16.65-17.10, középmínőségű 16.35-16.60.

Sörárpa új: prima 19.75-20.75, sörárpa 19.25-19.75.

Zab új: középmínőségű 18.35-18.45, Tengeri: tisztántúli 18.80-18.95.

Ferencvárosi sertés vásár. A csütörtöki ferencvárosi sertésvásár összfelhajtása 2990 darab. Vásári állományból angol hússertésfelhajtás 1116 darab. Az irányzat közepes. Árak: uradalmi zsirsertés páronként 310 kg-on felül 106.5-107, szedett sertés I. 100-104, kivételesen 105, III 81-92, angol sonkasertés I. 100-103, II 90-98, exportzsir márkázott 150 fillér kg-ként.

SPORT

SÜLYOS BÜNTETÉSEK SPORTVETÉSÉRT

Budapest, augusztus 9. Az MLSZ. közli: Dr. Bartek István fegyelmi egyesbíró szerdán este tartott ülésén Toldi Gézát a Ferencváros FC játékosát a partjelzővel szemben tanúsított tiszteletlenségért 1939. augusztus 31-től szeptember 13-ig a játéktól eltiltotta és 80 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Az egyesbíró Tátrai Istvánt a Ferencváros FC játékosát ellenfele tetleges lántalmazása miatt 1939 augusztus 20-tól szeptember 2-ig a játéktól eltiltotta és 80 pengő pénzbüntetéssel sújtotta. Az egyesbíró végül Ádám Sándort az Újpest játékosát ugyanazért 1939 augusztus 20-tól szeptember 2-ig a játéktól eltiltotta és 60 pengő pénzbüntetéssel sújtotta.

SPORTHIRMONDÓ

Nincs amatőrliga. A miniszteri biztos utasította a BLASZ ügyvezetőjét, hogy az alapszabályoknak megfelelően írja ki az 1939-40. évi bajnokságot. Ugyanakkor kijelentette a miniszteri biztos, hogy az egyes egyesületek kifogása miatt az amatőrligát nem állították fel. Az elvesztett amatőrliga helyett azonban három csoportból álló I. osztályt csinál a BLASZ.

A miniszteri biztos rendelkezése szerint ezután minden évben egyszer kötelező a játékosok orvosi vizsgálata.

A Boeskaik jelenleg a következő játékosokkal rendelkezik: Vörös (kapus), Nádas, Csókai János (háttér), Elek, Pocsai, Veress, Sarkadi (fedezet), Kristóf, Pászti, Sándor, Hajdu (csatár), Palotás edző, de bármelyik helyen megállja a helyét. Békési megválasa napok kérdése. Egyes hírek szerint jobbszélsőnek Orsós-Ogrincs, a DVSC játékosát szemelték ki, aki már részt vesz a lengyel partján is. Az ifjúsági csapat szervezése is folyik. A vérmesebbek szerint Háda és Tanczos is Debrecenbe kerülne.

Az úszó magyar bajnokságot augusztus 19. és 20-án rendezik meg.

A berlini öltöze utolsó napján igen jól szerepeltek a magyarok, csapatunk felnyomult és a második helyen végzett. 4000 méteres futásban Bolgár második (13:57), Balás hatodik (14:35), Bartha tizenegyedik, Bezzeg-Huszágh tizenhatalmadik lett. Az öttusában egyébként Bolgár harmadik, Balás hadnagy hetedik, Bartha tizedik, Bezzeg-Huszágh tizenhatalmadik és Petneházy tizenkilencedik helyen végzett. Csapatversenyen: 1. Németország 87, 2. Magyarország 133, 3. Olaszország 133, 4. Finnország 148 pont.

A török testnevelési törvény szerint a befolyt adók 2-4 százalékát sportcélra fordítják.

A Boeskaik vasárnap délután 5 órakor az Ungvári AC ellen játszik a nagyérdő Stadionban. A debreceni csapat több új játékosat próbál ki.

A DVSC ellenfelet keres vasárnapra. Véglegesen még nincs megállapítva a vasárnap műsora. Csütörtökön egyébként kiadás edzést tartott a DVSC, amelyen több új játékosat próbál ki.

Debrecenben a játékvétől tanfolyam résztvevőinek vizsgálja ma délután három órakor kezdődik és nyolc óráig tart. A vizgát dr. Juhász Sándor központi kiküldött vezeti.

Országos vásárok

Augusztus 11., péntek: Boldogkővár-alja, Derecske, Gyoma (állatv.), Kaposmérő, Keeskemét, Örkény.

Augusztus 12., szombat: Gyoma (állatvásár), Makó (állatvásár).

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Imre, Benyovszky Pál

Felelős kiadó: Alföldi Sajtóvállalat Kft.

Ügyvezető igazgató: Dr. Kólya Sándor,

APIRÓ HIRDETÉSEK

LEVELEZÉS

MEGNYILT
Orosz Laci vendéglője
Köses-u. 28. alatt. 72

NYOMOZÓ IRODA

Bizalmas ügyekben forduljon Gálócsy Értizés nyomozóirodájához.
Vigkedvő Mihály-u. 23.
Telefon: 28-72. 10

HAZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt
naponta néhány órára felvesszük. Széchenyi-utca 75. 133

Bejáró
fakartonót, fiatalabbal keresek. Jelentkezés reggel 8-10 között Ferenc József-út 41. I. emelet jobbra. 149

Betöltendő állás NŐKNEK

Pénztárosnő
jól számoló, helybeli forgalmas üzletbe felvétetik. Ajánlatok „Megbízható” jellegre a kiadóba.

Irodai
gyakorlattal rendelkező gyors- és gépirónő ügyvédi irodába felvétetik. Cím a kiadóban. 152

Betöltendő állás FERFIÁKNAK

Gyors- és gépirót felvesszünk Pécsi és Pap ügyvédek. Iparkamara. 124

Tanulófiú
és tanulóleány női szabószághoz felvétetik. Balázs Sándor, Piac-u. 11. udvarban.

Könyvkereskedő-szolgálat
vagy kiszolgálónőt szerezni kisegítőnek felvesszük Csillag Arthur könyvkereskedése, városháza-épület. 145

Egy
ügyes, négy középiskolát végzett, fiú tanulóknak felvétetik. Cím: Szent Anna-utca 14. fűszerüzlet. 147

ÁLLÁST KERESŐ NŐK

Érettsegített
fiatalnő megtekinthető állást keres. Ajánlatot „Munkaerő” jellegre kiadóhivatal továbbít. 35

BUTOROZOTT SZOBA

Butorozott
utcai szoba kiadó. Elsőrendű házas ebédkoszt megrendelhető. Péterfia. 120

Különbejárattal
elegánsan butorozott szoba fürdőszobahasználattal augusztus 15-re kiadó. Szent Anna-u. 31. földszint. 119

Kiadó
börgarnitúrával butorozott utcai szoba egy vagy két személy részére, — esetleg ellátással. Piac-u. 77. I. e. 4. 17

KIADÓ LAKÁS 1 SZOBÁS

Egy szoba,
konyha, kamara, belépő kiadó szeptember 1-re. József kir. herceg-u. 7. sz. 49

KIADÓ LAKÁS 2 SZOBÁS

Két szoba
(m o s d ó s előszobával) azonnal kiadó. Piac-u. 9. 130

Két szoba
rendelőnek, irodának, — vagy csak garzonnak kiadó azonnal. Csapó-u. 10. az emeleten Értekezni az udvari lakásban. 1769

KIADÓ LAKÁS 3-4-5 SZOBÁS

4-szobás
modern lakás teljes komforttal kiadó augusztus 1-től. Csapó-u. 59. 1617

Komfortos
4-szobás lakás kerttel kiadó azonnalra is. Rákóczi-u. 5. Értekezni dr. Széll. Piac 77. 101

AJÁNLAT

Férfi
jelöltő és öltöny szövetek minden hozzávaló. Férfi divat sport és galléros ingek olcsó árban **Petrknél**
Szent Anna-u. 5. szám

Modern lakásba
modern kézimunkák gobelinek,
keilm és perzsák festése, készítése csak Szent Anna-utca 10. Piko L. kézimunka-
ipar, árajánlat díjtalan.

Elcserelelném
háromszobás, adómentes hatvani családi házamat debrecenivel. Szabó Kálmán-u. 18. 143

Cipők,
nyári és téli divatcipők nagy választékban, minden színben legolcsóbban Nagy Béla cipőüzletében szerezhetők be. Dégenfeld-tér 11. Tiszapalota, 817-1285

FIGYELEM!
Mielőtt lakását kifestené, ajtóit, ablakait, bútorait fényeztetné, kérjen díjmentes ajánlatot **SZEKERES** festővállalattól,
Debrecen. Homok-u. 122. Telefon 13-19

Olcsó
szeszonygi kiállítás dr. Révész Gézanénál, Hangya-udvarban. Piac-u. 40. 825-1458

TELJES ELLÁTÁS

Két diákok
keres őriscalád elsőrendű kocsit és ellátásra, jutányos fizetésért. Péterfia 25. sz. udvari emelet. 148

ÜZLET-MŰHELY RAKTÁR

Borkereskedés
és korema haláleset miatt eladó vagy kiadó azonnal. Joggal. Gim: özy. Fazekas Gézané, Kaba. 118

TÁRS

Rövid balatoni
autókirándulásraársak keresek. — Erdeklődni „Belyárosi garage”, Piac ucca 41. 154

KERESLET

Tolószéket
jó állapotban lévő megvételre keresek. Ferenc József-út 63. 151

Mosott rongyot
vesz lapunk kiadóhivatala. Ferenc József-út 56. Megyeháza mellett. 1888

Keresünk
2-aknás szénkályhát. Kölcsönsegélyző.

Veszek
használt bútorokat, zálogjegyet, mindenféle ingóságot. Hívásra jövök. Csapó-u. 16. 11-1606

HANGSZER

Irjon
egy levelezőlapot Gärtner zongorahangolónak. Helyben. 1843

Márkás
zongora olcsón eladó. — Besze János-u. 6. (Tiszti tenispályával szemben.) Ny.

Zongorák,
pianinók megbízásból alkalmi áron 240 P-től. Tanczer Batthyányi-u. 1. 1890

AUTO-MOTOR KERÉKPÁR

Autókarosszéria
kifogástalan állapotban lévő sötétkék, 6-személyes, amely a Debreceni Repülő Club tulajdona, eladó. Megtekinthető Szoboszlai garage. Széchenyi-út 24.

LAKÁS ÉS SZOBA KERESLET

Családi ház csendes idősebb háztulajdonos gondozását vállalnám. — Címet „Tisztviselőcsalád” jellegre a kiadóba kérek.

Gyermektelen,
nyugdíjas házaspár szeptember 1-re tiszta 2 szoba, konyha, kamara, pincés, esetleg kertés lakást lehetőleg keresztlyen tulajdonos, vagy egy lakó társaságában „Pontos fizető” jellegre keres. 1914

Lakhétköltéssel
családi házat keresek megvételre. Ajánlatokat „Allami tisztviselő” jellegre kiadóba kérek. 310

Keresek
november 1-re 2- vagy 3-szobás lakást mellék-helyiségekkel együtt. — Magános vagy kertés házak előnyben. Ajánlatok Medveczky, Forgács-u. 5. küldendők. 48

3-4-szobás
összkomfortos villalakást keresek klinika közelében azonnalra. Ajánlatok a kiadóba „202” jellegre. Ny.

GAZDASÁGI ESZKÖZÖK

Csepplőszerény,
tíz éves, gőzlokomobilok 4-6-8 HP eladók, bérbeadók, bérceplést vállalok. — Motorokékpárok: Jawa 100-as, Puch 280-as, Sach-Csepel segédmotorok egyszázötven pengőtől. Új Cseplomotor és alkatrészek. Kőröly, Royal-épület. 923

ELADÓ HAZHELY

Néptúrdó mellett,
közvetlenül, Kassai-úton házhelyek eladók négy-szögölként tizenegy Pért. Értekezni Böszörményi Béla ügyvédnél. Piac-u. 70. 82-1460

BUTOR

Eladó
különböző antik és modern bútorok. Értekezni kizárólag 8-11-ig Miklósu-tca 4-1 em. 81-1755

ELADÓ HÁZ

Földi-u. 12. sz.
ház eladó. Értekezni dr. Szalay ügyvédnél, Szent Anna-u. 14. sz. a. lehel. Telefon: 26-03. 135

Komlóssy-út 36. sz.
alatt modern családi ház teljes komforttal. Egyetem közelében jutányosan eladó. Értekezni lehet Böszörményi Béla ügyvédnél, Ferenc József-út 70. 82-1459

Forgalmas helyen,
a nagyállomás mellett. Késes-utca 16. számú ház három lakással és üzlet-helyiség lakással, mely kocsmának vagy vendéglőnek igen alkalmas, vilány, vízvezeték van, — kevés pénzért megvehető. Az üzlet-helyiség kocsmának kiadó. 369

Kitűnő
Állapotban lévő 3- és 4-személyes DKW, 2-személyes Fiat Balilla autó, továbbá 500-as Puck, Ariel és BSA motorokékpárok eladók. Szoboszlai-nál. Széchenyi-u. 24.

ELADÓ
Budai Ézsaiás-utca 51. számú 2-szobás, előszobás, kényelmes családi ház. 744

Török Bálint-utca 3. sz.
ház jutányosan, sürgősen eladó. 121

Családi ház
18 évig még adómentes, 448 négyzetgölg telken, szőlő és gyümölcsösökkel, 2 nagy szoba, előszoba, konyha, speiz és padelfjáróval, alapincézve, jövizű kúttal, részben teher átvállalással eladó. Gróf Vecsey-utca 18. szám. Homokkert. 243

Értékes és jövedelmező ház közvetlen a vasút közelében minden elfogadható árértel eladó. Teleki-u. 104.

ELADÓ FÖLD

300 □-61
termő gyümölcsösökkel vilalatelkek eladók. Szesztina-utca 4. (Kisállomás mellett.) 82-1324

Eladó
3 hold föld a Cucán. Értekezni Balmazújváros, Batthyányi-u. 66. Ecsedi István. 41

Eladó
Ebes 87. sz. alatt 46 k. hold. Ondód, Piac-dűlő 36. sz. alatt 28 k. hold föld és Miklós-u. 10. sz. ház. Értekezni szerdán és pénteken d. u. 2-4 között Miklós-u. 10. sz. alatt. 110

ELADÓ INGOSÁG

Eladó
egy 3 méter hosszú mő-helypad. Piac-u. 38. II. udvar. 150

KÜLÖNFÉLE

Eladó
épitkezésből kimaradt teljesen új csigalépcső. Megtekinthető Nagy Sándor lakatosmesternél, Kigyó-u. 32. 88

Nyomatott a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalat Rt. műintézetének kőrforgógépén.
Igazgató:
Somogyi Gábor.

MAVAUT autóbusz menetrend

Ervényes 1939 június 30-tól szeptember 1-ig

Debrecen—Polgár—Miskolc

Debrecen p. u.		Polgár		Miskolc	
7.25	11.50	13.00	19.00	10.05	16.52
7.35	12.00	15.00	19.00	10.05	16.52
8.03	12.28	15.29	19.29	10.36	16.16
8.26					19.24
8.36					19.14
9.13	13.21	16.23	20.23	8.43	15.24
10.05	14.11	17.14	21.14	7.50	14.31
10.20	14.25	17.30	21.30	7.35	14.15

JELMAGYARÁZAT.

X = csak munkanapok, + = csak vasárnap és ünnepnap közlekedik.